

În temeiul Hotărârii Parlamentului României nr. 28/2020 privind numirea președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații,

În temeiul dispozițiilor art. 11 alin. (1) și art. 12 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale prevederilor art. 36 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a), alin. (5) și alin. (6) din Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și ale art. 20 alin. (1) din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1171/2016 pentru stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice,

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

emite prezenta:

DECIZIE¹ PRIVIND SOLUȚIONAREA LITIGIULUI DINTRE SOCIETATEA TV SAT 2002 S.R.L. ȘI SOCIETATEA DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE MUNTENIA NORD S.A.

I. Introducere

A. Sesiizarea reclamantei

La data de 19 decembrie 2017, societatea TV SAT 2002 S.R.L. (denumită în continuare TV SAT), cu sediul în municipiul Râmnicu Sărat, Str. Costieni, bloc 8, apartament 22, județul Buzău, a înaintat Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare ANCOM sau Autoritatea) o sesizare împotriva SOCIETĂȚII DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE MUNTENIA NORD S.A. (denumită în continuare Electrica Muntenia Nord), cu sediul în municipiul Ploiești, Str. Mărășești nr. 44, județul Prahova, prin care a solicitat ANCOM să oblige Electrica Muntenia Nord:

1. să permită în continuare accesul la infrastructura fizică (stâlpii care susțin liniile electrice aeriene de joasă sau medie tensiune) pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune, în condiții obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, la tarifele în vigoare în prezent, la data formulării sesizării;

2. să permită accesul la infrastructura sa fizică tuturor solicitanților în aceleași condiții de preț (tarife de chirie per stâlp de susținere a liniilor electrice aeriene);

3. să permită accesul la infrastructura sa fizică ținând cont de tarifele orientative pe care ANCOM este în drept să le stabilească în conformitate cu prevederile art. 23 din Legea nr. 159/2016².

Sesiizarea a fost înregistrată la ANCOM cu nr. SC-36529/19.12.2017. Prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-505/08.01.2018, reclamanta a completat sesizarea și a

¹ Prezenta decizie se emite în patru exemplare originale. Exemplarul care se va comunica TV SAT 2002 S.R.L. va conține informații anonimizate.

² Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice

remediat neconformitățile privind lipsa unor elemente esențiale ale acesteia, învederate de către ANCOM prin adresa cu nr. SC-DEJR-37.836/29.12.2017. Totodată, prin intermediul aceleiași adrese, reclamanta a depus la dosar și documentele care fac dovada existenței relației contractuale între TV SAT și Electrica Muntenia Nord³, precum și o parte din corespondența purtată între părți.

B. Desfășurarea procedurii

La data de 11 ianuarie 2018, în temeiul prevederilor art. 6 alin. (1) din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1171/2016 pentru stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice (în continuare, Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016), președintele ANCOM, prin Decizia nr. 74/2018, a numit Comisia responsabilă cu soluționarea litigiului dintre societatea TV SAT și Electrica Muntenia Nord (denumită în continuare *Comisia*), formată din următoarele persoane:

- doamna Carmen ILIESCU, consilier juridic, Serviciul Litigii și Protecția Drepturilor Utilizatorilor, Direcția Juridică, în calitate de președinte;
- doamna Mihaela TRAIȘĂ, consilier juridic, Serviciul Litigii și Protecția Drepturilor Utilizatorilor, Direcția Juridică, în calitate de membru;
- domnul Marius SĂCEANU, director Direcția Juridică, în calitate de membru;
- doamna Anișoara VLAICU, șef serviciu, Serviciul Acces și Interconectare, Direcția Reglementare Economică, Direcția Executivă Reglementare, în calitate de membru;
- domnul Laurențiu CALOTĂ, expert, Serviciul Audit și Contabilitatea Costurilor, Direcția Reglementare Economică, Direcția Executivă Reglementare, în calitate de membru;
- domnul Marian POPESCU, șef serviciu, Serviciul Reglementări Comunicații Electronice, Departamentul Reglementare Tehnică, Direcția Executivă Reglementare, în calitate de membru;
- domnul Florin LAZANU, expert, Serviciul Reglementări Comunicații Electronice, Departamentul Reglementare Tehnică, Direcția Executivă Reglementare, în calitate de membru.

În temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016, prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-DJ-1229/12.01.2018, Autoritatea a transmis Electrica Muntenia Nord o copie a sesizării introduse de către TV SAT și a solicitat pârâtei formularea unui răspuns în termenul legal de 10 zile lucrătoare de la data comunicării, prevăzut de art. 7 alin. (4) lit. a) din același act normativ.

La data de 05 februarie 2018, prin adresa⁴ înregistrată la ANCOM cu nr. SC-3643/05.02.2018, Electrica Muntenia Nord a transmis răspunsul la sesizare.

În temeiul dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016, prin adresele înregistrate la ANCOM cu nr. SC-DJ-7395/06.03.2018 și nr. SC-DJ-7396/06.03.2018, părțile au fost invitate la data de 14 martie 2018 la sediul central al ANCOM, în vederea dezbaterii pe fond a litigiului. Dezbaterile ședinței din data de 14 martie 2018 au fost consemnate în Procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-11880/13.04.2018, prin care s-a stabilit și următorul termen, în cunoștința părților, la data de 16.04.2018.

Reclamanta a depus în cadrul aceleiași ședințe adresa reprezentând „*Note de ședință*”, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-8539/14.03.2018, prin intermediul căreia TV SAT a formulat o serie de precizări cu privire la susținerile pârâtei din cuprinsul răspunsului la sesizare transmis de către aceasta din urmă.

Dezbaterile ședinței din data de 16 aprilie 2018 au fost consemnate în Procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-14399/04.05.2018.

În vederea continuării dezbaterilor pe fond, părțile au fost invitate în fața ANCOM la data de 6 iunie 2018⁵, la data de 18 iulie 2018⁶, precum și la data de 19 decembrie 2018⁷, când, apreciind că dispune de informații suficiente pentru a delibera, Comisia a declarat închise

³ Contractul nr. R102006/31.03.2010, împreună cu actul adițional nr. 3/2016 (R111176/30.12.2016)

⁴ Adresa Electrica Muntenia Nord nr. 681/02.02.2018

⁵ Prin adresele înregistrate la ANCOM cu nr. SC-DJ-17302/23.05.2018, respectiv nr. SC-DJ-17303/23.05.2018;

⁶ Prin adresele înregistrate la ANCOM cu nr. SC-DJ-23588/10.07.2018, respectiv nr. SC-DJ-23589/10.07.2018;

⁷ Prin adresele înregistrate la ANCOM cu nr. SC-DJ-41649/11.12.2018, respectiv nr. SC-DJ-41650/11.12.2018;

dezbaterile, urmând să comunice părților soluția preliminară, în conformitate cu art. 17 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016.

Dezbaterile din cadrul acestor ședințe au fost consemnate în Procesele-verbale înregistrate la ANCOM cu nr. SC-DJ-21514/22.06.2018, nr. SC-DJ-26708/09.08.2018 și nr. SC-DJ-42861/21.12.2018.

Prin Deciziile președintelui ANCOM nr. 412/07.05.2018, nr. 734/03.09.2018, nr. 10/08.01.2019, nr. 410/08.05.2019, nr. 894/05.09.2019, nr. 1345/06.12.2019, nr. 480/07.04.2020 și nr. 812/07.08.2020, termenul de soluționare a litigiului a fost prelungit până la data de 08 decembrie 2020.

Prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-DJ-27447/28.09.2020, Comisia a transmis părților soluția preliminară și le-a pus în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 17 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016, oricare dintre părți poate formula, în termen de cel mult 5 zile de la data comunicării soluției preliminare, observații motivate care vor fi transmise Comisiei. Părțile nu au transmis observații.

La data de 26 octombrie 2020, în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016, Comisia a prezentat președintelui ANCOM raportul privind soluționarea litigiului dintre TV SAT și Electrica Muntenia Nord.

II. Aspecte procedurale

În cadrul primei ședințe cu părțile, ce a avut loc la data de 14 martie 2018, Comisia, constatând că părțile sunt legal citate, la dosar fiind depuse documentele de reprezentare, a formulat o serie de precizări procedurale cu privire la solicitarea Electrica Muntenia Nord privind aplicarea regimului confidențialității în ceea ce privește informațiile și datele menționate în documentul „*Studiu de piață și fundamentare tarife privind utilizarea stâlpilor de electricitate ca suport pentru infrastructura Tc și/sau CATV' (Studiul)*”⁸. Astfel, Comisia a arătat că, potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1171/2016, o parte poate invoca, în contradictoriu cu partea adversă, caracterul confidențial al unor documente sau informații depuse la dosar ca probatoriu. Apreciind că, într-adevăr, documentul menționat prezintă unele elemente ce au caracter confidențial, Comisia a subliniat că, în măsura în care va utiliza informații confidențiale în procedura de soluționare pe fond a prezentului litigiu, acestea vor fi marcate corespunzător și nu se vor regăsi în decizia de soluționare care va fi comunicată reclamantei și publicată pe site-ul Autorității.

Totodată, pârâta a depus la dosarul cauzei și a comunicat reclamantei o variantă publică a *Studiului*.

În cadrul aceleiași ședințe, Comisia a pus în discuția părților aspectele prealabile a căror lămurire era necesară pentru stabilirea cadrului procesual. Astfel, având în vedere solicitarea adresată de către Electrica Muntenia Nord privind clarificarea obiectului petitelor doi și trei ale sesizării, Comisia a dat cuvântul TV SAT, care a formulat următoarele precizări:

a) în ceea ce privește petitul numărul doi, reclamanta a precizat că acesta reprezintă un efect al obligației ce incumbă Electrica Muntenia Nord în conformitate cu dispozițiile art. 19 din Legea nr. 159/2016 și care presupune că aceasta din urmă trebuie să acorde accesul la infrastructura sa fizică la tarife care să respecte cerințele legale, respectiv să fie stabilite în condiții transparente și nediscriminatorii față de toți furnizorii care solicită acces. În acest sens, TV SAT a menționat că, prin intermediul capătului doi al cererii, a urmărit să asigure respectarea de către pârâtă a obligației de nediscriminare, care, în opinia reclamantei, vizează practicarea acelorași tarife față de toți furnizorii de rețele de comunicații care beneficiază de acces la infrastructura Electrica Muntenia Nord. Astfel, învederând că petitul doi al cererii urmărește să particularizeze și să explice primul capăt, TV SAT a precizat că prin intermediul acestuia a înțeles să solicite Comisiei ca „**în subsidiar față de primul capăt, să oblige pârâta să permită accesul TV SAT la infrastructura fizică a Electrica Muntenia Nord în aceleași condiții tarifare practicate cu ceilalți furnizori de rețele de comunicații electronice cu care**

⁸ Invocat în răspunsul formulat de către pârâtă la sesizarea introdusă de către TV SAT și pus la dispoziția Autorității, în varianta integrală, ca urmare a solicitării ANCOM cu nr. SC-DJ-7556/06.03.2018

are încheiate contracte de acces, în cazul în care acestea sunt mai favorabile, astfel încât să asigure respectarea obligației de nediscriminare”.

b) referitor la obiectul capătului trei, reclamanta a precizat că acesta trebuie înțeles prin raportare la dispozițiile art. 23 din Legea nr. 159/2016, care prevăd că, în procesul de negociere a contractelor de exercitare a dreptului de acces la infrastructura fizică, operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice vor ține cont în cel mai înalt grad de tarifele orientative stabilite de Autoritate în conformitate cu prevederile acestui articol. Astfel, în considerarea acestor precizări, reclamanta a menționat că înțelege să mențină capătul trei al cererii așa cum a fost formulat în sesizare.

În continuare, față de capătul doi al cererii, astfel cum a fost reformulat în cadrul ședinței din data de 14 martie 2018, pârâta a invocat excepția nulității acestuia pentru lipsa obiectului, învederând Comisiei că finalitatea urmărită prin obiectul acestui capăt de cerere constă în practicarea tarifelor propuse de Electrica Muntenia Nord înainte de introducerea litigiului de către TV SAT, având în vedere că au fost deja încheiate contracte cu alți furnizori de rețele de comunicații electronice la aceste tarife. În susținerea excepției, Electrica Muntenia Nord a menționat că, în opinia sa, prin solicitarea TV SAT de a i se acorda accesul la infrastructura pârâtei în aceleași condiții tarifare practicate cu ceilalți furnizori, reclamanta nu precizează în mod clar petitul, necunoscându-se care sunt în concret „ceilalți furnizori” ale căror condiții tarifare le invocă acesta, respectiv care sunt tarifele la care trebuie să se raporteze Comisia în soluționarea acestui capăt de cerere.

În ceea ce privește excepția nulității pentru lipsa de obiect invocată de pârâtă cu privire la petitul doi al cererii, Comisia a consemnat poziția reclamantei care a solicitat respingerea acesteia și a precizat că a înțeles că prin acest capăt de cerere s-a urmărit obligarea Electrica Muntenia Nord la practicarea unor tarife nediscriminatorii și în aceleași condiții cu cele aplicate celorlalți furnizori de comunicații electronice. Față de excepția invocată, Comisia, pentru argumentele expuse în cadrul ședinței din data de 14 martie 2018 și consemnate în procesul-verbal al respectivei ședințe, s-a pronunțat în sensul respingerii acesteia.

În continuarea ședinței din data de 14 martie 2018, referitor la capătul trei al cererii, pârâta a precizat că înțelege să invoce excepția prematurității, deoarece dreptul reclamantei de a solicita luarea în considerare a tarifelor orientative nu s-a născut, arătând în acest sens că ANCOM nu a stabilit încă aceste tarife, prin urmare Comisia nu ar putea ca, prin soluționarea pe fond a litigiului, să oblige Electrica Muntenia Nord să aplice aceste tarife în relația contractuală cu reclamanta.

Referitor la prematuritatea capătului trei al sesizării, invocată pe cale de excepție de către pârâtă, Comisia, în considerarea faptului că acest capăt de cerere vizează obligarea pârâtei la practicarea în relația cu reclamanta a tarifelor orientative prevăzute de art. 23 din Legea nr. 159/2016, tarife care nu au fost încă stabilite de către Autoritate, și apreciind că, în lipsa reglementării în legislația secundară a acestor tarife, dreptul reclamantei nu este actual, a admis excepția invocată de pârâtă și a respins capătul trei al cererii ca prematur introdus.

În deschiderea ședinței din data de 16 aprilie 2018, Electrica Muntenia Nord a invocat excepția inadmisibilității cu privire la solicitarea reclamantei, din cuprinsul sesizării, privind necesitatea emiterii de către ANCOM a unei decizii preliminare prin care pârâta și toate subsidiarele sale să fie obligate „să mențină rețelele de comunicații electronice ce aparțin subscrisei, instalate pe stâlpii LEA, la același nivel de tarife ca și în prezent”, solicitare care, potrivit precizărilor TV SAT din cadrul ședinței, reprezintă o cerere de măsuri cu caracter provizoriu. În susținerea excepției, pârâta a invocat faptul că dispozițiile legale care reglementează soluționarea de către Autoritate a litigiilor din domeniul accesului la infrastructura fizică, reprezentate de prevederile Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1171/2016, nu prevăd posibilitatea dispunerii unor asemenea măsuri și, prin urmare, Autoritatea nu deține competență în acest sens. Totodată, pârâta a subliniat că, deși procedura de soluționare a prezentului litigiu de către ANCOM se completează, ținând cont de specificul acestei proceduri, cu prevederile Codului de Procedură Civilă, dispozițiile de drept comun, care reglementează diversele măsuri provizorii ce pot fi dispuse de instanța de judecată, nu sunt aplicabile în acest caz. Prin urmare, pentru

motivele arătate, pârâta a solicitat admiterea excepției și respingerea solicitării reclamantei ca inadmisibilă.

Având cuvântul asupra excepției, reclamanta a susținut că, potrivit Codului de Procedură Civilă, solicitarea privind dispunerea de măsuri provizorii este posibilă atunci când lipsa acestora ar produce grave prejudicii ce nu ar putea fi reparate printr-o decizie prin care este soluționat fondul sau prin dispunerea unor măsuri ulterioare. De asemenea, reclamanta a precizat că emiterea unei decizii privind dispunerea de măsuri provizorii de către Comisie nu ar face decât să consfințească un acord al părților cu privire la o situație deja existentă între acestea, având în vedere că, în opinia TV SAT, prin emiterea de facturi la tarifele percepute în anul 2017, ulterior încetării contractului nr. R102006/31.03.2010, Electrica Muntenia Nord a consimțit implicit la prelungirea acestuia.

Față de excepția inadmisibilității invocată de către pârâtă cu privire la solicitarea reclamantei privind dispunerea de măsuri cu caracter provizoriu, Comisia a învederat că nici dispozițiile art. 36-39 din Legea nr. 159/2016, nici cele ale Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1171/2016 nu prevăd posibilitatea părților de a solicita dispunerea unor măsuri cu caracter provizoriu, respectiv competența Autorității privind dispunerea unor asemenea măsuri. Totodată, Comisia, subliniind faptul că dispozițiile Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1171/2016 se completează cu Codul de Procedură Civilă numai în măsura în care specificul activității ANCOM permite acest lucru, apreciază că, prin raportare la dispozițiile de drept comun care reglementează diversele măsuri provizorii și procedurile prin intermediul cărora acestea pot fi dispuse de către instanța de judecată, o completare cu prevederile din procedura civilă nu este posibilă în prezentul litigiu.

În considerarea aspectelor arătate, Comisia a admis excepția invocată de către pârâtă cu privire la solicitarea reclamantei privind dispunerea unor măsuri cu caracter provizoriu și a respins această solicitare ca inadmisibilă.

III. Susținerile părților

A. Susținerile reclamantei

În susținerea demersului său în fața ANCOM, reclamanta a subliniat în cuprinsul sesizării că, în opinia sa, noul tarif solicitat de către Electrica Muntenia Nord nu este justificat în niciun fel, deși formal, în adresele transmise, pârâta a menționat că acest tarif „*semnificativ mai mare decât cel actual este fundamentat pe baza cheltuielilor de mentenanță evidențiate în contabilitate și alocate LTC după chei juste*”. În opinia reclamantei, explicațiile formulate de către pârâtă nu justifică creșterea tarifului, creștere care pentru TV SAT reprezintă o dublare/triplare a costurilor generate cu închiriatul stâlpilor, în timp ce realitatea din teren nu evidențiază nicio cheltuială efectuată de către societatea Electrica Muntenia Nord pentru întreținerea respectivilor stâlpi.

În vederea justificării impactului pe care îl are asupra TV SAT solicitarea pârâtei de majorare a tarifelor, reclamanta a subliniat, în cuprinsul motivării în fapt a sesizării, că este unul dintre furnizorii care au construit rețele publice de comunicații electronice și care furnizează servicii de comunicații electronice utilizatorilor finali în zona urbană, dar mai ales în zona rurală, având în acest sens încheiat un contract care stabilește accesul pe stâlpii Electrica Muntenia Nord la tarife diferențiate în funcție de zona unde sunt amplasați aceștia – urban, rural și rural izolat. De asemenea, reclamanta a arătat că, la nivelul anului 2017, rețeaua sa deservea 48 de localități, dintre care 30 % în mediul urban, unde tariful stabilit prin contract este între 30-35 lei/stâlp/circuit/lună, fără TVA, 30 % în mediul rural obișnuit, unde tariful stabilit prin contract este între 30-35 lei/stâlp/circuit/lună, fără TVA și 30 % în zonele rurale izolate unde tariful stabilit prin contract este între 30-35 lei/stâlp/circuit/lună, fără TVA. În acest context, noul tarif propus de Electrica Muntenia Nord, în valoare de 30 lei/stâlp/circuit/lună, fără TVA, pentru accesul la stâlpii liniilor de joasă tensiune, indiferent de zona unde sunt amplasați stâlpii, reprezintă, în opinia reclamantei, o mărire substanțială, care va avea drept consecință creșterea prețului abonamentelor pentru furnizarea serviciilor de acces la internet.

De asemenea, reclamanta a mai precizat că pârâta nu a fost de bună-credință în procesul de negociere, subliniind că, deși aceasta a invitat TV SAT la negocieri în vederea stabilirii unor noi tarife aferente chiriei pe stâlp, în realitate, Electrica Muntenia Nord a încercat să le impună cu forța, amenințând inclusiv cu dezafectarea rețelei de comunicații electronice.

Unele dintre aceste precizări au fost reluate de reclamantă atât în notele de ședință înregistrate la ANCOM cu nr. SC-8539/14.04.2018, dar și în cadrul ședinței din data de 16 aprilie 2018⁹. În cadrul aceleiași ședințe, TV SAT a menționat că, în data de 5 ianuarie 2018, a primit ultima notificare prin intermediul căreia pârâta i-a pus în vedere să dezinstaleze rețelele de comunicații aflate pe stâlpii Electrica Muntenia Nord, ulterior fiind emise facturi la prețurile practicate în 2017, însă cu % mai mari ca urmare a neaplicării discountului aferent plății anuale, în avans, deoarece în prezent facturile și, implicit, plățile, sunt lunare.

În opinia reclamantei, Electrica Muntenia Nord are obligația de a asigura furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice accesul la infrastructura pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune, dar nu prin impunerea unor tarife în mod abuziv, ci prin stabilirea acestora ținând cont de criteriile prevăzute la art. 19 din Legea 159/2016, însă tocmai faptul că *Studiul* - realizat de către consultantul extern la solicitarea pârâtei și în baza căruia a fost stabilit noul tarif perceput de către Electrica Muntenia Nord - nu a luat în considerare aceste criterii în procedura de stabilire a tarifului de acces solicitat furnizorilor de rețele de comunicații electronice, a determinat apariția prezentului litigiu.

În ceea ce privește modelul de calcul al tarifului, inclusiv datele economice utilizate în model, reclamanta a formulat, în cadrul ședinței din data de 16 aprilie 2020, o serie de precizări. Astfel, reclamanta a subliniat că, deși în răspunsul la sesizare¹⁰, Electrica Muntenia Nord a invocat faptul că determinarea tarifului a fost realizată pe baza informațiilor financiare raportate la valorile corespunzătoare ultimilor trei ani (2014-2016), tocmai pentru a evita situația în care stabilirea tarifului cu luarea în considerare a situațiilor financiare aferente unui singur an să fie influențată dacă respectivul an ar fi unul atipic, în răspunsul¹¹ transmis de către pârâta la solicitarea de informații¹² formulată de către Comisie, se face referire la o serie de informații financiare care vizează înregistrările aferente anului 2016. De asemenea, reclamanta a subliniat că în răspunsul menționat anterior sunt evidențiate o serie de costuri aferente unor mijloace fixe care, în opinia sa, nu folosesc pentru realizarea accesului furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura pârâtei (cu titlu de exemplu priza de pământ, coronament, conductoare), ci sunt necesare furnizării serviciului de distribuție a energiei electrice. În opinia reclamantei, pârâta ar fi trebuit să îi pună la dispoziție un algoritm de calcul al prețului, astfel încât să rezulte cum sunt alocate costurile aferente întreținerii stâlpilor între operatorul de rețea și furnizorul de rețele publice de comunicații, respectiv proporția în care contribuie anumite costuri la stabilirea tarifului de acces.

Tot cu privire la costurile luate în considerare la stabilirea tarifului de acces la infrastructura sa, reclamanta a învederat și faptul că prin răspunsul¹³ transmis la Notele de ședință depuse de TV SAT¹⁴, pârâta nu a explicat care sunt costurile incrementale avute în vedere în acest sens, analizele tehnice efectuate, precum și ce activități de mentenanță și costuri suplimentare sunt determinate de acordarea accesului furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la stâlpii de susținere a liniilor electrice. De asemenea, având în vedere că pârâta a susținut că *Studiul* realizat în vederea stabilirii tarifului de acces a ținut cont și de eventuala prezență în viitor a mai multor furnizori de rețele publice de comunicații electronice pe stâlpii aflați în proprietatea, administrarea sau concesiunea sa, în opinia reclamantei costul aferent utilizării unui stâlp pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice ar trebui suportat în mod corespunzător de fiecare beneficiar, nu să fie taxat fiecare în parte cu aceeași sumă. Această modalitate de tarifare ar trebui să determine o scădere a costului aferent utilizării stâlpilor ca infrastructură folosită pentru instalarea de rețele publice de comunicații, nu o creștere a acestuia.

⁹ Dezbaterile acestei ședințe au fost consemnate în procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-14399/04.05.2018

¹⁰ Înregistrat la ANCOM cu nr. SC-3643/05.02.2018

¹¹ Înregistrat la ANCOM cu nr. SC-9876/26.03.2018

¹² Înregistrată la ANCOM nr. SC-DJ-9194/20.03.2018

¹³ Înregistrat la ANCOM cu nr. SC-10101/28.03.2018

¹⁴ Înregistrate la ANCOM cu nr. SC-8539/14.03.2018

Mai mult, reclamanta consideră că pârâta are obligația să specifice care este procentul din costurile aferente utilizării stâlpilor de susținere a liniilor electrice aeriene ce revine în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații și cel care revine operatorului de rețea.

De asemenea, în ceea ce privește argumentul invocat de pârâtă conform căruia prezența mai multor rețele de comunicații electronice pe același stâlp determină o îngreunare și o degradare mai rapidă a acestuia, fapt ce generează costuri mai mari cu întreținerea, reclamanta consideră că acesta nu este justificat, deoarece atunci când un stâlp nu mai permite din punct de vedere tehnic amplasarea unui alt cablu, acesta este înlocuit de furnizorul de rețele publice de comunicații electronice care solicită accesul, nu de către operatorul de rețea.

În cadrul ședinței din data de 06 iunie 2018¹⁵, ca urmare a precizării Electrica Muntenia Nord din cuprinsul adresei nr. 3092/06.06.2018¹⁶, potrivit căreia „*condițiile în care urmează să se realizeze înlocuirea stâlpilor afectați de montarea suplimentară a rețelilor de comunicații, la solicitarea operatorului de comunicații se stabilesc, de comun acord, prin încheierea unui contract*”, reclamanta a subliniat că, în opinia sa, prin respectiva mențiune pârâta a confirmat că aceasta din urmă nu suportă costul aferent înlocuirii stâlpilor, fiind, în continuare, neclar aspectul cu privire la costurile și planurile de investiții care au condus la necesitatea majorării de către Electrica Muntenia Nord a prețului de acces la infrastructura sa fizică.

Raportat la susținerile pârâtei cu privire la amortizarea aferentă înlocuirii stâlpilor pe cheltuiala furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, reclamanta a precizat că, în opinia sa, rețeaua Electrica Muntenia Nord a fost amortizată integral până în anul 2017 și cu toate că nu a fost realizată nicio investiție, ulterior acestui an, prețul de acces s-a majorat de trei ori. De asemenea, a menționat că, dacă pârâta a dorit să realizeze o egalizare a tarifului privind accesul, această egalizare trebuia efectuată la nivel național, fără să se ajungă la o defavorizare a zonei rurale. Astfel, TV SAT consideră că Electrica Muntenia Nord putea să stabilească tariful practicat în zona urbană la nivelul celui din zona rurală, fără să fie necesară o creștere excesivă a acestuia din urmă.

În ceea ce privește eventualele investițiile efectuate în infrastructura fizică de către Electrica Muntenia Nord, Comisia a reținut și precizările aduse de către reclamantă în cadrul ședinței din data de 16 aprilie 2018, potrivit cărora din documentul¹⁷ depus la dosar de către TV SAT din care rezultă datele economice ale pârâtei, astfel cum sunt acestea disponibile pe site-ul Bursei de Valori București, reiese că pârâta nu a realizat investiții ce ar trebui incluse în tariful de acces conform prevederilor art 19 alin. (2) din Legea 159/2016, deoarece valoarea rețelei Electrica Muntenia Nord a scăzut în anul 2017 față de anul 2016, dar în același timp profitul obținut din chirii s-a majorat.

Față de susținerile Electrica Muntenia Nord cu privire la faptul că majorarea prețului se datorează în mare parte renunțării la politica de discount, reclamanta a menționat că nu a beneficiat de niciun discount, iar pârâta ar trebui să precizeze care sunt costurile cu investițiile, efectuate conform art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, care s-au majorat față de momentul la care s-a stabilit tariful de acces prevăzut în contract, astfel încât să justifice creșterea acestuia.

În opinia reclamantei, astfel cum a fost aceasta exprimată în cadrul ședinței din data 06 iunie 2018, pârâta ar trebui să lămurească dacă tariful solicitat de către aceasta include numai costurile determinate de înlocuirea stâlpilor sau și alte costuri. Solicitarea reclamantei are în vedere faptul că, deși Electrica Muntenia Nord a susținut în cadrul aceleiași ședințe că investițiile din surse proprii, prevăzute de dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 ca reprezentând costuri care pot fi recuperate de către operatorul de rețea, constau în costurile cu înlocuirea stâlpilor, în metodologia de calcul apar și alte elemente de cost. Totodată, TV SAT a învederat că elementele de mentenanță nu ar trebui să fie luate în considerare în metodologia de calcul al tarifului de acces, deoarece activitățile de mentenanță pe care pârâta susține că le efectuează nu profită furnizorilor de rețele de comunicații electronice, ci înseși Electrica

¹⁵ Dezbaterile din cadrul acestei ședințe au fost consemnate în procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-21514/22.06.2018

¹⁶ înregistrată la ANCOM cu nr. SC-19112/06.06.2018

¹⁷ „Condensed Consolidated Interim Financial Information, 30 September 2017”, înregistrat la ANCOM cu nr. SC-12039/16.04.2018

Muntenia Nord, acestea fiind activități necesare pentru întreținerea rețelei de distribuție a energiei electrice.

În cadrul ședinței din data de 18 iulie 2020¹⁸, reclamanta a adus o serie de clarificări cu privire la susținerile formulate prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20854/18.06.2018, transmisă ca răspuns la informațiile depuse¹⁹ de pârâtă la dosarul cauzei. Astfel, reclamanta a învederat că, în opinia sa, reținerea de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (denumită în continuare ANRE) a valorii de 50% din profit determină în mod automat o creștere a tarifului de acces la stâlpi. Totodată, reclamanta a subliniat că apreciază ca fiind importantă cunoașterea sumelor declarate la ANAF, inclusiv din perspectiva respectării prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 care îi permit operatorului de rețea să-și recupereze, printre altele, costurile cu investițiile, iar, în opinia TV SAT, sumele care sunt eligibile pentru a fi reinvestite sunt doar cele declarate la organul fiscal de specialitate. Reclamanta consideră că în tariful de acces se regăsește și proporția de 50% reprezentând corecția aplicată de către ANRE profitului brut obținut din „Alte activități”, deși aceasta nu face parte dintre cheltuielile ce pot fi recuperate de către operatorii de rețea conform art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016.

Referitor la afirmațiile de la pct. 3, pagina 1 din adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20854/18.06.2018, potrivit cărora pârâta abordează greșit modul de calcul al tarifului, deoarece nu are în vedere dubla calitate a TV SAT în raport cu pârâta, respectiv cea de chiriaș și, în același timp, consumator de energie electrică, în cadrul ședinței, reclamanta a învederat că prin intermediul respectivelor afirmații a urmărit să sublinieze faptul că tariful aferent distribuției de energie electrică include și costurile necesare întreținerii rețelei electrice, inclusiv cele de mentenanță a stâlpilor de susținere a liniilor de transport a energiei electrice, costuri pe care TV SAT le achită în calitate sa de utilizator de energie electrică, prin urmare pentru aceste argumente, reclamanta nu ar trebui să mai suporte aceleași costuri prin includerea acestora și în tariful de acces. Totodată, reclamanta a afirmat că distribuția energiei electrice se realizează prin intermediul mai multor furnizori de energie de la care Electrica Muntenia Nord percepe tarife care includ și costuri de mentenanță.

De asemenea, reclamanta a menționat că activitatea de distribuție de energie electrică se realizează într-un cadru reglementat de către ANRE, inclusiv în ceea ce privește valoarea maximă a tarifului de distribuție practicat, prin urmare, reclamanta consideră că pârâta ar trebui să explice cum reușește să asigure respectarea valorii reglementate a tarifului de distribuție, având în vedere că tariful de acces pe stâlpi, care conține elemente ce se regăsesc și în tariful de distribuție, crește cu mult mai mult față de valoarea cu care ANRE îi permite operatorului să mărească prețul pentru distribuția de energie electrică. În opinia TV SAT, creșterea tarifului de închiriere a stâlpilor ar trebui să se reflecte într-o creștere proporțională a tarifului de distribuție. În considerarea faptului că atât activitatea de distribuție a energiei electrice, cât și activitatea de furnizare a serviciilor de comunicații electronice se desfășoară folosind aceeași infrastructură, iar infrastructura aflată în discuție este utilizată în principal pentru activitatea de distribuție, reclamanta consideră că tariful de acces perceput furnizorului de rețele de comunicații electronice ar trebui să fie mai mic decât valoarea reglementată de ANRE pentru tariful de distribuție.

Reclamanta a evidențiat că în informațiile puse la dispoziția Comisiei de către pârâtă există unele neconcordanțe, mai exact în costurile utilizate în Metodologia de calcul a tarifului de acces nu se regăsesc costurile de mentenanță și operare indicate la punctul B din Macheta raportată către ANRE și indicate de pârâtă și în adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20077/12.06.2018. Or, în opinia TV SAT, costurile precizate în cele două documente ar trebui să coincidă, iar pârâta ar trebui să pună la dispoziția reclamantei, astfel cum aceasta i-a mai solicitat și cu altă ocazie, structura costurilor, algoritmul de calcul și ponderea acestora în calculul tarifului de acces, informații care nu i-au fost puse la dispoziție, Electrica Muntenia Nord dând dovadă de rea-credință.

¹⁸ Dezbaterile din cadrul acestei ședințe au fost consemnate în procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-26708/09.08.2018

¹⁹ Adresa Electrica Muntenia Nord nr. 1375/08.05.2018, varianta publică, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20077/12.06.2018 și adresa Electrica Muntenia Nord înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20181/12.06.2018

În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea pe dispozițiile Legii nr. 159/2016²⁰, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009²¹ și ale Noului Cod Civil²².

B. Susținerile pârâtei

Prin răspunsul la sesizare, transmis prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-3643/05.02.2018, Electrica Muntenia Nord a solicitat Autorității respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În susținerea solicitării sale, pârâta a invocat faptul că, în contextul legislativ determinat de intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 159/2016, a considerat necesară actualizarea tarifelor aferente accesului furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura pe care Electrica Muntenia Nord o deține în proprietate, astfel încât acestea să fie stabilite pe principii economice corecte, având în vedere cel puțin aspectele cu privire la care au intervenit modificări față de momentul stabilirii tarifelor în anul 2002, respectiv al actualizării acestora în 2014. Totodată, pârâta a menționat că, la momentul anului 2002, tarifele pentru închirierea stâlpilor de susținere a liniilor aeriene de distribuție a energiei electrice la nivel de joasă tensiune au fost stabilite prin luarea în considerare a unui set de tarife minimale, diferențiate în funcție de zona de amplasare a stâlpilor (în zona rurală tarifele fiind negociate la un nivel mai scăzut având în vedere politicile și strategiile de dezvoltare a instalațiilor electrice în perioada respectivă), precum și prin aplicarea unui discount în funcție de modalitatea de plată (în avans pe un an calendaristic sau lunar). Aceste tarife au fost ajustate până în anul 2017 cu indicii inflației și, după caz, cu indicii reprezentând diverse contribuții (CAS, șomaj, fond de solidaritate).

În vederea alinierii la cerințele stabilite de prevederile Legii nr. 159/2016, Electrica Muntenia Nord a comandat unei firme de consultanță prezente la nivel internațional realizarea unui „Studiu de piață și fundamentare tarife privind utilizarea stâlpilor de electricitate ca suport pentru infrastructura Tc și/sau CATV” (*Studiul*), care a fost efectuat cu luarea în considerare a unor principii economice concrete și a unor date reale, înregistrate în contabilitatea pârâtei, pentru a asigura o corectă fundamentare a noilor tarife de acces la infrastructura reprezentată de stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene.

Învederând că rezultatele *Studiului* au determinat o ușoară creștere a tarifului perceput pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice pe stâlpii destinați susținerii liniilor electrice aeriene de distribuție a energiei electrice la nivel de joasă tensiune în zona urbană și o creștere mai mare față de tariful perceput pentru zona rurală, Electrica Muntenia Nord a precizat că aceste tarife sunt transparente și corect fundamentate, motiv pentru care consideră că solicitarea reclamantei de a obliga pârâta la continuarea relațiilor contractuale prin menținerea vechilor tarife este neîntemeiată.

În cadrul ședinței din data de 16 aprilie 2018²³, față de susținerile reclamantei cu privire la faptul că pârâta nu a explicat²⁴ care sunt costurile incrementale avute în vedere la stabilirea tarifului de acces și ce activități de mentenanță și costuri suplimentare sunt determinate de acordarea accesului, Electrica Muntenia Nord a învederat că prevederile Legii nr. 159/2016 au stabilit o serie de principii care guvernează acordarea accesului de către operatorul de rețea la infrastructura sa, printre care și principiul acordării accesului în condiții nediscriminatorii tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, fapt ce a determinat necesitatea elaborării unei singure metodologii care să stabilească un algoritm în funcție de care să fie determinat un tarif de acces unic, fundamentat pe baze economice, astfel cum prevăd și dispozițiile legale, fără a mai exista posibilitatea practicării unor tarife diferențiate, rezultate ca urmare a discounturilor oferite în funcție de cele 3 zone - rural, rural izolat și urban. Referitor

²⁰ Art. 19 alin. (1), (2), (6) și (7), art. 23, art. 40 alin. (1) și (2)

²¹ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile art. 3 lit. e), art. 10 pct. 12

²² Noul Cod Civil (NCC) - art. 14 alin. (1) și (2), art. 1170, art. 1183 alin. (2)-(4)

²³ Dezbaterile acestei ședințe au fost consemnate în procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-14399/04.05.2018

²⁴ prin răspunsul transmis la Notele de Ședință depuse de TV SAT

la eliminarea aplicării unor tarife diferențiate între mediul urban și rural, pârâta a susținut că această măsură a fost necesară pentru a nu intra în contradicție cu prevederile Legii nr. 159/2016, care obligă operatorul de rețea să acorde accesul la infrastructura sa în condiții nediscriminatorii, deoarece dispozițiile legale nu prevăd posibilitatea realizării unei diferențieri a tarifelor pe zone. De asemenea, Electrica Muntenia Nord a reiterat susținerea din cuprinsul răspunsului la sesizare că tariful stabilit ca urmare a realizării *Studiului* nu diferă cu mult față de tarifele practicate anterior, diferența dintre cele două este determinată de faptul că s-a renunțat la discounturile procentuale oferite până în prezent.

În ceea ce privește costurile luate în calcul în cadrul Metodologiei de stabilire a tarifului unic, pârâta a precizat că, din totalitatea costurilor raportate către ANRE și recunoscute de către aceasta din urmă, la stabilirea tarifului de acces au fost luate în considerare doar acele costuri care sunt strict legate de existența stâlpului ca element fizic de infrastructură. Astfel, Electrica Muntenia Nord a invocat cu titlu de exemplu costurile aferente activităților de mentenanță și transport al echipelor de intervenție, argumentând că stâlpul are o serie de componente care trebuie întreținute, în caz contrar, nerealizarea unora dintre aceste activități ducând la degradarea infrastructurii, respectiv a stâlpului, acesta devenind nefuncțional pentru ambele părți. De asemenea, la realizarea *Studiului* a fost luat în calcul și costul aferent investițiilor cu stâlpii, respectiv al înlocuirii acestora, realizate de către Electrica Muntenia Nord, obținut ca urmare a realizării unei medii a costurilor pentru exercițiile financiare anterioare, aferente anilor 2014 -2016, astfel încât să nu influențeze tarifului de acces stabilit, acesta rămânând constant indiferent de eventualele fluctuații ale costurilor.

Totodată, Electrica Muntenia Nord a subliniat că, în considerarea specificului reglementării din domeniul energiei electrice care presupune un control din partea ANRE, manifestat printre altele sub forma aprobării planului de investiții, dintre care o parte poartă asupra stâlpilor, respectiv a stabilirii tarifului pe care îl poate percepe pentru distribuția energiei electrice, pârâta se află în imposibilitatea de a modifica unilateral vreunul dintre elementele luate în considerare la stabilirea tarifului de acces, fie că este vorba de costuri, fie că este vorba de investiții.

În ceea ce privește susținerile reclamantei referitoare la faptul că, în cazul în care stâlpul este folosit de mai mulți furnizori de rețele de comunicații electronice, procentul din tariful pe stâlp ar trebui să se împartă între aceștia, pârâta a menționat că prezența mai multor rețele de comunicații electronice, inclusiv când acestea aparțin unor furnizori diferiți, amplasate pe același stâlp, determină o îngreunare și o degradare mai rapidă, ceea ce generează costuri mai mari cu întreținerea acestuia.

Referitor la suportarea de către furnizorii de rețele de comunicații electronice a costurilor de înlocuire a stâlpilor de susținere a liniilor electrice aeriene, Electrica Muntenia Nord a precizat că aceste situații nu constituie regula care guvernează accesul la infrastructura fizică, ci reprezintă excepția care intervine atunci când rezultatul studiului de coexistență relevă faptul că portanța unui stâlp este depășită, fiind necesară înlocuirea acestuia²⁵. În această situație, costul generat de înlocuirea stâlpului este suportat de către furnizorul de rețele de comunicații electronice care a solicitat accesul. De asemenea, pârâta a subliniat că studiile de coexistență se realizează de către specialiști aleși de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, neavând nicio limitare în acest sens din partea Electrica Muntenia Nord. Pârâta a precizat că amortizarea aferentă stâlpului înlocuit pe cheltuiala furnizorului de rețele publice de comunicații electronice nu este inclusă în costurile raportate către ANRE și nu se regăsește în tariful de distribuție, prin urmare recuperarea acestor sume nu se face din două surse.

Ca urmare a susținerilor TV SAT cu privire la creșterea excesivă a tarifului în zona rurală, Electrica Muntenia Nord a învederat faptul că tariful de acces nu s-a majorat de trei ori, așa cum susține reclamanta, ci creșterea resimțită de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice este efectul renunțării la politica de discount. Totodată, pârâta a susținut că pentru operatorul de rețea costurile aferente unui stâlp sunt aceleași, indiferent dacă acesta se află în mediul urban sau în mediul rural, iar majorarea tarifului de acces nu a fost rezultatul exclusiv al investițiilor efectuate. De asemenea, Electrica Muntenia Nord a considerat ca fiind neîntemeiate solicitările reclamantei cu privire la justificarea tarifelor prevăzute în contract prin raportare la

²⁵ Aceste aspecte au fost reiterate de ELECTRICA MUNTENIA NORD prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-19112/06.06.2018

cheltuielile care au stat la baza acestora, având în vedere că, în prezent, noul tarif a fost stabilit conform dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 159/2016, care prevăd cheltuielile ce pot fi recuperate de către operatorul de rețea și în acest sens au fost depuse la dosarul de litigiu documente din care rezultă cheltuielile înregistrate de către Electrica Muntenia Nord, pe baza cărora a fost fundamentat tariful de acces.

În replică la susținerile reclamantei cu privire la faptul că, în calitatea sa de utilizator de energie electrică, achită deja costurile de mentenanță a stâlpilor, pârâta a precizat că este o coincidență faptul că reclamanta are o dublă calitate, însă a subliniat că TV SAT nu plătește energia electrică către Electrica Muntenia Nord, deoarece aceasta din urmă nu are calitatea de furnizor de energie electrică, ci de operator de distribuție, iar în ceea ce privește furnizarea energiei electrice, utilizatorul final are o relație contractuală cu furnizorul de energie. De asemenea, referitor la costurile de mentenanță pentru întreținerea rețelei de distribuție a energiei electrice, Electrica Muntenia Nord a menționat că acestea sunt diferite în cazul în care rețeaua este utilizată exclusiv pentru distribuția energiei, față de situația în care este folosită și de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

IV. Opinia Comisiei

A. Competența ANCOM

Potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Legea nr. 159/2016, *„În situația în care părțile unui contract de exercitare a dreptului de acces la infrastructura fizică a operatorilor de rețea nu ajung la un acord cu privire la modificarea clauzelor contractuale privind modalitățile și condițiile, inclusiv cele tarifare, în care se realizează accesul la infrastructura fizică deținută în proprietate, administrare sau concesiune de către operatorii de rețea sau dacă operatorul de rețea împiedică executarea lucrărilor de acces, oricare dintre acestea poate sesiza ANCOM în vederea soluționării litigiului în conformitate cu prevederile cap. V”.*

Totodată, prevederile art. 36-39 din Legea nr. 159/2016 stabilesc că ANCOM are competența să soluționeze, printre altele, litigiile din domeniul infrastructurii, apărute în condițiile art. 19 alin. (7) din același act normativ. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (1) din același act normativ, *„Litigiile apărute între operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în condițiile art. 19 alin. (6) și (7), art. 20 alin. (6), art. 22 alin. (5), art. 27 alin. (8) și art. 28 alin. (2), precum și litigiile apărute între persoanele care dețin cu orice titlu o infrastructură fizică instalată în interiorul unei clădiri și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în condițiile art. 24 alin. (2) și (3) se soluționează conform prezentului capitol.”*, iar, potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) și alin. (2), *„(1) Litigiile prevăzute de prezenta lege vor fi soluționate prin decizie a președintelui ANCOM în termen de cel mult: a) 4 luni de la data sesizării, în cazul litigiilor apărute în condițiile art. 19 alin. (6) și (7);*

[...]

(2) În situații excepționale în care, în funcție de complexitatea litigiului, un termen mai lung este necesar pentru buna soluționare a cauzei, termenele prevăzute la alin. (1) pot fi prelungite prin decizie a președintelui ANCOM.”

Având în vedere că, din analiza acestor dispoziții legale, rezultă că ANCOM are calitatea de organ administrativ-jurisdicțional specializat în soluționarea litigiilor dintre operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, apărute în legătură cu obligațiile ce le revin conform prevederilor Legii nr. 159/2016, printre care cele cu privire la modificarea clauzelor contractuale privind modalitățile și condițiile, inclusiv cele tarifare, în care se realizează accesul la infrastructura fizică deținută în proprietate, administrare sau concesiune de operatorii de rețea, dar și faptul că, prin intermediul capătului de cerere rămas în analiză pe fond, respectiv primul capăt al sesizării, TV SAT a solicitat ANCOM să se pronunțe cu privire la eventuala nerespectare a dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Legea nr. 159/2016, rezultă că ANCOM este competentă să soluționeze prezentul litigiu.

B. Considerații generale

Având în vedere că, în conformitate cu susținerile scrise și orale ale părților, prezentul litigiu a fost determinat de divergențele dintre acestea cu privire la modificarea clauzelor contractuale, dar și faptul că reclamanta și-a întemeiat sesizarea pe dispozițiile art. 19 alin. (6) și (7) din Legea nr. 159/2016, Comisia apreciază necesare unele clarificări cu privire la cadrul legal aplicabil. Astfel, Comisia subliniază că posibilitatea părților unui raport contractual al cărui obiect îl constituie dreptul de acces la infrastructura fizică a unui operator de rețea de a se adresa Autorității, atunci când acestea nu ajung la un acord cu privire la modificarea clauzelor contractuale, inclusiv a celor referitoare la tarife, este reglementată de dispozițiile art. 19 alin. (7) din Legea nr. 159/2016.

Totodată, având în vedere că soluționarea pe fond a capătului de cerere care face obiectul prezentului litigiu presupune, printre altele, analiza condițiilor tarifare aplicabile obligației de acordare a accesului la infrastructură, Comisia precizează că, în acest sens, se va raporta la dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, care reglementează cerințele pe care ar trebui să le îndeplinească tariful de acces, potrivit cărora *„Tarifele de acces la infrastructura fizică vor asigura operatorului de rețea obligat să permită utilizarea infrastructurii fizice pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune posibilitatea de a-și recupera costurile, luând în considerare atât investițiile din contribuții proprii efectuate pentru realizarea infrastructurii fizice care face obiectul accesului, cât și cele suportate pentru furnizarea acestui acces, precum și impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al operatorului de rețea, în special în ceea ce privește investițiile ce vor avea ca obiect infrastructura fizică la care se solicită accesul. La stabilirea tarifelor de acces se vor avea în vedere și îmbunătățirile aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice, în măsura în care aceste îmbunătățiri profită și operatorului de rețea.”*

De asemenea, Comisia subliniază că, la nivelul Uniunii Europene, regimul juridic privind utilizarea eficientă a infrastructurii fizice din perspectiva instalării de rețele de comunicații electronice de mare viteză a fost reglementat prin prevederile Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză (denumită în continuare Directiva 2014/61/UE). Astfel, prin prevederile art. 3 alin. (2) din directiva menționată a fost stabilită obligația operatorilor de rețea de a acorda acces la infrastructura fizică deținută, în vederea instalării de rețele de comunicații electronice. Scopul avut în vedere de legiuitorul european prin impunerea acestei obligații a fost acela al eliminării ineficiențelor care afectează procesul de extindere a rețelelor de comunicații electronice, astfel cum rezultă din recitalul 8 al Directivei 2014/61/UE, potrivit căruia *„O mare parte a costurilor respective poate fi atribuită ineficiențelor din procesul de extindere, legate de utilizarea infrastructurilor pasive existente (cum ar fi conductele, țevile, gurile de vizitare, cabinetele, stâlpii, pilonii, instalațiile de antenă, turnurile și alte construcții de sprijin), blocajelor legate de coordonarea lucrărilor de construcții civile, procedurilor administrative greoaie de acordare a autorizațiilor și blocajelor legate de instalarea rețelelor la interior, dificultăți care atrag obstacole financiare importante, în special în zonele rurale.”* Pentru atingerea acestui scop, legiuitorul european a apreciat, așa cum reiese din recitalul 13 al Directivei 2014/61/UE, că *„Pentru operatorii de rețele de comunicații electronice, în special pentru cei noi, reutilizarea infrastructurii fizice existente [...], poate fi semnificativ mai eficientă în vederea extinderii rețelelor de comunicații electronice, în special în zone în care nu este disponibilă nicio rețea de comunicații electronice adecvată sau atunci când construirea unei noi infrastructuri fizice nu ar fi viabilă din punct de vedere economic. [...] Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să se aplice nu doar furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, ci oricărui proprietar sau titular de drepturi de utilizare, în acest caz fără a aduce atingere drepturilor de proprietate ale terților, a unor infrastructuri fizice generalizate și extinse, adecvate pentru a găzdui elemente ale rețelelor de comunicații electronice, cum ar fi rețelele fizice de furnizare a energiei electrice, a gazului și a apei, sistemele de canalizare și de drenare, precum și energia termică și serviciile de transport.”*

În vederea evitării manifestării unor comportamente abuzive, atât legiuitorul european, cât și cel național, prin intermediul actului normativ de transpunere a Directivei 2014/61/UE, respectiv prin dispozițiile Legii nr. 159/2016, au prevăzut o serie de elemente care să fie incluse în cererea de acces formulată de către un furnizor de rețele publice de comunicații electronice pentru a activa obligația operatorului de rețea de a acorda acces la infrastructura sa, dar și

condițiile ce trebuie respectate de către acesta din urmă pentru o executare corespunzătoare a obligației de acces.

În continuare, anterior analizei pe fond a sesizării, Comisia apreciază utilă învederarea poziției Autorității cu privire la interpretarea și aplicarea cadrului legal care reglementează obligația de acordare a accesului la infrastructură și condițiile de executare a acesteia, inclusiv cele privind stabilirea tarifului aplicabil pentru accesul la infrastructură. În acest sens, Comisia subliniază că, în opinia sa, impunerea acestei obligații în sarcina operatorului de rețea reprezintă o restrângere a principiului libertății contractuale, exprimată juridic ca libertatea oricărei părți de a încheia sau nu un contract, deoarece un operator de rețea nu are dreptul, cu excepția cazurilor stabilite în mod expres de legiuitor, să refuze *de plano* o solicitare privind acordarea accesului la infrastructura sa fizică și, implicit, încheierea unui contract în acest sens. Comisia arată că, atâta timp cât nu este incident unul dintre cazurile de refuz prevăzute expres și exhaustiv de dispozițiile art. 19 alin. (4) din Legea nr. 159/2016, operatorul de rețea este obligat să permită accesul la infrastructura fizică pe care o deține oricărui furnizor care solicită, în conformitate cu prevederile legale, accesul în vederea construirii, instalării, întreținerii, înlocuirii sau mutării unor elemente ale rețelelor publice de comunicații electronice. Totodată, Comisia subliniază că, deși dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 stabilesc în mod expres dreptul operatorului de rețea de a-și recupera costurile, cu toate acestea, prin reglementarea elementelor de care trebuie să țină cont operatorul de rețea în recuperarea costurilor, aceste dispoziții instituie în același timp și o limitare a principiului libertății contractuale, operatorul de rețea fiind ținut ca în stabilirea tarifului de acces să ia în considerare doar costurile care se încadrează în cerințele acestor dispoziții.

Prin urmare, pentru a respecta obligația de acordare a accesului la infrastructura fizică deținută cu orice titlu, operatorul de rețea trebuie să acorde tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice accesul a) în condiții obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii și b) pentru un tarif care să-i permită recuperarea costurilor cu luarea în considerare a: i) investițiilor din contribuții proprii efectuate pentru realizarea infrastructurii fizice care face obiectul accesului, cât și a celor suportate pentru furnizarea acestui acces; ii) impactului accesului solicitat asupra planului de afaceri al operatorului de rețea, în special cu privire la investițiile ce vor avea ca obiect infrastructura fizică la care se solicită accesul; iii) îmbunătățirilor aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice, în măsura în care aceste îmbunătățiri profită și operatorului de rețea.

De asemenea, în ceea ce privește stabilirea unor principii și metodologii care să fie luate în considerare în stabilirea costurilor ce pot fi recuperate prin intermediul tarifului de acces la infrastructură, Comisia apreciază necesară utilizarea unor principii și metodologii conforme cu practica europeană, respectiv a principiilor cauzalității costurilor, obiectivității și proporționalității, după cum urmează:

a) *principiul cauzalității*, conform căruia costurile sunt alocate direct sau indirect pe servicii, în funcție de inductorii care determină generarea respectivelor costuri. Astfel, dacă un singur serviciu se află la originea unui anumit cost, aplicarea principiului cauzalității conduce la alocarea directă a întregului cost pe serviciul care l-a determinat. Însă, dacă mai multe servicii sunt la originea unui anumit cost, aplicarea principiului cauzalității conduce la alocarea costului respectiv pe servicii, proporțional cu consumul elementului, de exemplu, în cazul accesului la infrastructură, prin determinarea unor factori de utilizare a elementelor de infrastructură fizică de către diferitele servicii. Acolo unde există mai multe posibilități de măsurare a consumului elementului, modelul ar trebui să utilizeze unitatea de măsură cea mai pertinentă posibil din punctul de vedere al utilizării elementului;

b) *principiul obiectivității*, conform căruia alocarea și repartizarea costurilor este obiectivă și nu urmărește obținerea de beneficii pentru operator sau pentru un terț, pentru un produs, un serviciu sau pentru un element al infrastructurii fizice;

c) *principiul proporționalității* presupune îndeplinirea a două criterii: adecvare și necesitate. Adecvarea presupune ca mijloacele să fie potrivite pentru atingerea obiectivelor legitime propuse, iar necesitatea are în vedere caracterul indispensabil al soluțiilor adoptate pentru atingerea acestor scopuri. Respectarea principiului proporționalității înseamnă asigurarea corelației între necesitate, obiectul contractului și cerințele solicitate, așa încât

fiecare beneficiar să poată obține serviciile și resursele de care are nevoie atunci când solicită accesul.

Comisia subliniază că dispozițiile legale menționate anterior, precum și modalitatea de interpretare a acestora, se aplică în mod corespunzător și în situația în care între părți există deja un raport contractual. Astfel, Comisia arată că, atunci când, pe parcursul executării acordului de acces, părțile intenționează să modifice clauze care vizează accesul și condițiile de acordare a acestuia, inclusiv cu privire la tarif, astfel cum este situația de fapt și în prezentul litigiu, discuțiile dintre părți trebuie să țină cont de limitările impuse de lege în ceea ce privește libertatea contractuală a acestora, așa cum au fost prezentate mai sus.

V. Fondul

În scopul soluționării litigiului, Comisia a luat în considerare susținerile părților formulate atât prin sesizare și răspunsul la sesizare, cât și în cadrul întâlnirilor din fața ANCOM. De asemenea, Comisia a avut în vedere materialul probator depus de către părți la dosarul cauzei în vederea susținerii pretențiilor acestora, dar și informațiile furnizate pe parcursul dezbaterilor ca urmare a solicitărilor punctuale formulate de către Comisie.

De asemenea, în ceea ce privește situația de fapt care a generat prezentul litigiu, Comisia a reținut că, în cursul lunii noiembrie 2017, Electrica Muntenia Nord (sucursala Buzău) a notificat TV SAT cu privire la intenția sa de a modifica tarifele percepute reclamantei pentru accesul la infrastructura fizică constând în stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene (LEA), tarife stabilite de către părți prin contractul cu nr. R102006/31.03.2010²⁶. Astfel, Electrica Muntenia Nord a adus la cunoștința societății TV SAT că la nivelul grupului Electrica a fost finalizat un studiu care a avut ca scop fundamentarea pe principii economice corecte a tarifelor privind utilizarea stâlpilor de electricitate ca suport pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice. Ca urmare a acestui studiu, tarifele exprimate în lei/stâlp/circuit, aplicabile pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice pe stâlpii care susțin liniile electrice aeriene, au fost stabilite în raport cu nivelul de tensiune joasă, medie sau înaltă al liniei electrice aeriene pe ai cărei stâlpi se instalează rețelele publice de comunicații electronice, fără să ia în considerare zona - rural izolat, rural obișnuit sau urban - unde sunt amplasați stâlpii la care se oferă accesul. Totodată, Electrica Muntenia Nord a invitat societatea TV SAT la o întâlnire la începutul lunii decembrie 2017 în vederea negocierii condițiilor contractuale și a tarifelor aferente utilizării temporare a stâlpilor de susținere a liniilor electrice aeriene de distribuție.

Având în vedere că părțile nu au ajuns la un acord cu privire la modificarea clauzelor contractuale, societatea TV SAT a înaintat Autorității, la data de 19 decembrie 2017, sesizarea menționată la pct. I.A. din prezenta decizie.

a) Capătul de cerere privind obligarea Electrica Muntenia Nord să permită în continuare TV SAT accesul la infrastructura fizică (stâlpii care susțin liniile electrice aeriene de joasă sau medie tensiune) pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune, în condiții obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, la tarifele în vigoare în prezent, la data formulării prezentei cereri.

În vederea soluționării pe fond a acestui capăt de cerere, având în vedere susținerile reclamantei potrivit căroră, pentru a beneficia în continuare de accesul la infrastructura fizică a Electrica Muntenia Nord, TV SAT ar trebui să achite tarifele stabilite contractual de către părți, deoarece noile tarife solicitate de către părți, astfel cum au rezultat din *Studiu*, nu respectă cerințele legale, Comisia urmează să analizeze modalitatea în care tarifele aflate în divergență părților respectă dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016. În acest sens, având în vedere că modalitatea de interpretare și aplicare a prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 a generat prezentul litigiu și, în esență, reprezintă cauza atât a solicitării TV SAT de obligare a părții la aplicarea în continuare a tarifelor prevăzute în contractele încheiate de către părți, cât și a demersului Electrica Muntenia Nord de modificare a tarifelor aplicabile pentru

²⁶ Privind utilizarea temporară a stâlpilor liniilor electrice aeriene ca suport pentru rețele de date FO/ CATV

accesul la infrastructura sa fizică, Comisia va realiza, prin raportare la dispozițiile legale menționate, o **analiză a structurii și modalității de stabilire a tarifelor de acces solicitate de către Electrica Muntenia Nord**, urmând ca, în funcție de rezultatul acesteia, să se pronunțe cu privire la cererea reclamantei.

Astfel, în considerarea aspectelor prezentate anterior, dar și a dispozițiilor art. 36 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, potrivit căroră „*În situația în care, în cadrul unui litigiu, ANCOM impune părților aplicarea unor tarife, stabilirea acestora se realizează cu respectarea, în mod corespunzător, a prevederilor art. 19 alin. (2)*”, analiza Comisiei în ceea ce privește **metodologia de stabilire a tarifelor pe baza categoriilor de costuri realizate de către operatorul de rețea** va viza:

A. Identificarea costurilor asociate furnizării serviciului de acces la infrastructura fizică a operatorului de rețea, luând în considerare atât investițiile din contribuții proprii efectuate pentru realizarea infrastructurii fizice care face obiectul accesului, cât și cheltuielile suportate pentru furnizarea acestui acces;

B. Considerarea impactului accesului solicitat asupra planului de afaceri al operatorului de rețea;

C. Considerarea îmbunătățirilor aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele de comunicații electronice și măsura în care acestea profită și operatorului de rețea.

În plus, având în vedere că infrastructura fizică deținută de către Electrica Muntenia Nord reprezentată de stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene de joasă, medie și înaltă tensiune, utilizați ca suport pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, este destinată și exploatată în principal pentru furnizarea serviciului de distribuție a energiei electrice, activitate care face obiectul ANRE, în soluționarea prezentei cauze, respectiv în realizarea analizei menționate anterior, Comisia se va raporta și la reglementările din legislația specială din domeniul energiei. În acest sens, Comisia va avea în vedere și dispozițiile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 72/2013 privind Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (în continuare Ordinul nr. 72/2013), în vigoare la data stabilirii tarifelor de către Electrica Muntenia Nord, precum și ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 169/2018 privind Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare (în continuare Ordinul nr. 169/2018). De asemenea, Comisia va lua în considerare și informațiile²⁷ transmise de către ANRE prin adresa²⁸ înregistrată la ANCOM cu nr. SC-8158/14.03.2019 cu privire la corectitudinea datelor invocate de către pârâtă în prezentul litigiu.

Având în vedere că prezentul litigiu a fost generat de faptul că reclamanta a considerat tariful solicitat de către Electrica Muntenia Nord ca fiind neconform cu cerințele legale, deoarece, în opinia TV SAT, *Studiul* în baza căruia a fost stabilit acest tarif nu conține o fundamentare care să justifice în mod real necesitatea creșterii sale, Comisia precizează că, în cadrul procesului de evaluare a tarifelor aplicabile în relația dintre părțile prezentului litigiu și a categoriilor de costuri realizate de către operatorul de rețea, va analiza dacă tarifele și metodologia de stabilire a acestora, utilizată în *Studiu*, respectă dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, ținând cont și de prevederile aplicabile din domeniul energiei.

În acest sens, Comisia a reținut susținerile formulate de către Electrica Muntenia Nord în răspunsul la sesizare, potrivit căroră demersul pârâtei privind realizarea unui studiu a fost determinat de intrarea în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 159/2016, fapt ce a presupus, în opinia pârâtei, necesitatea actualizării fundamentării tarifelor prevăzute contractual, astfel încât acestea să corespundă unor principii economice concrete și să țină seama de cel puțin următoarele aspecte: - specificul rețelelor de distribuție a energiei electrice (configurație, nivel de investiții, cheltuieli înregistrate de mentenanță); - legislația aferentă distribuției de energie electrică; - posibilitatea de recuperare a cheltuielilor operatorului de distribuție, generate de existența rețelelor de comunicații electronice pe stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene, conform prevederilor legale specifice. Totodată, pârâta a precizat că, în vederea stabilirii

²⁷ solicitate prin adresa ANCOM cu nr. SC-DJ-4799/12.02.2019

²⁸ cu nr. 12669/13.03.2019

tarifelor aplicabile pentru acordarea accesului la infrastructura fizică deținută de cele trei companii din cadrul grupului Electrica, respectiv Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Muntenia Nord S.A., Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Transilvania Sud S.A. și Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Transilvania Nord S.A., a fost contractată în acest scop compania PricewaterhouseCoopers Management Consultants S.R.L. (denumită în continuare „PwC”) pentru realizarea unui studiu²⁹.

Din analiza *Studiului*, Comisia constată că acesta prezintă metodologia elaborată de către PwC pentru calculul tarifelor de acces la infrastructura deținută de Electrica Muntenia Nord, precum și iterațiile efectuate pentru repartizarea costurilor pe activități în scopul determinării tarifelor de acces la stâlpi. Metoda utilizată pentru calcularea tarifelor de închiriere se bazează pe alocarea costurilor, pe baza unor factori determinanți, între furnizorul de rețele publice de comunicații electronice și operatorul de rețea. Astfel, modelul de calculație a costurilor utilizat în *Studiu* pornește de la cheltuielile înregistrate de către părțile în contabilitate, pentru ca, în etapa ulterioară, anumite cheltuieli să fie distribuite serviciului de închiriere a stâlpilor și incluse în categoria costurilor eligibile pentru stabilirea tarifului (utilizându-se diverse iterații și chei de alocare-factori determinanți).

Potrivit metodologiei, costurile incrementale cauzate de rețelele publice de comunicații electronice sunt cuantificate și alocate acestora. Costurile comune (care includ costurile incrementale necuantificabile cauzate de rețelele publice de comunicații electronice, investiția în stâlpii închiriați, cheltuielile de mentenanță și exploatare aferente stâlpilor închiriați) sunt alocate între operatorul de rețea și furnizorul de rețele publice de comunicații electronice pe baza unei chei de alocare (determinată pe baza numărului de circuite de linii electrice aeriene și de rețele de comunicații).

Deși metodologia utilizată în fundamentarea acestor tarife (de tip „*Top Down*”³⁰) are ca punct de plecare cerințele Legii nr. 159/2016 privind elementele de cost care pot fi recuperate prin intermediul tarifului de acces, Comisia a apreciat că este necesară reevaluarea anumitor ajustări realizate de către consultant asupra datelor utilizate în modelul de cost (preluate din situațiile financiar-contabile ale părții), precum și refacerea anumitor calcule din model cu luarea în considerare doar a datelor pe deplin justificate prin raportare la dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, astfel încât rezultatele modelului să fie obiective și să fie evitată o dublă recuperare a costurilor.

În acest sens, Comisia a efectuat o serie de analize, urmărind și corelarea datelor folosite în modelul din cadrul *Studiului* (datele de intrare) cu datele puse la dispoziția ANRE de către Electrica Muntenia Nord, în conformitate cu cerințele din legislația specială în domeniul distribuției de energie electrică, aflate la dosarul cauzei, astfel încât să se asigure respectarea principiului obiectivității în cadrul modelului.

Comisia a reținut că, potrivit dispozițiilor Ordinului nr. 72/2013, operatorii de distribuție a energiei electrice au obligația să transmită ANRE datele privind veniturile și costurile într-un format reglementat (machetă), în vederea verificării de către această autoritate a conformității cu cerințele actului normativ. O astfel de machetă este *Macheta D1. Costuri și venituri*, care prezintă ANRE veniturile și costurile anuale ale Electrica Muntenia Nord, pentru fiecare activitate reglementată/nereglementată.

De asemenea, în analizele efectuate de către Comisie au fost avute în vedere atât informațiile transmise ANCOM de către ANRE prin adresa invocată mai sus, cât și informațiile transmise³¹ de către Electrica Muntenia Nord ca urmare a solicitărilor formulate de către Comisie.³²

²⁹Depus la dosarul cauzei în varianta publică, prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-6637/27.02.2018, precum și în variantă confidențială, transmisă prin adresa Electrica Muntenia Nord nr. 798/09.03. 2018, aflată doar la dispoziția Comisiei

³⁰ „Top-down” - model de calculație a costurilor care pornește de la un total de cheltuieli (înregistrate efectiv în situațiile financiar-contabile și prevăzute a se realiza), prin repartizarea acestora pe activități și servicii în baza unor chei de alocare.

³¹Prin adresele înregistrate la ANCOM cu nr. SC-9876/26.03.2018, nr. SC-14900/08.05.2018, nr. SC-20064/12.06.2018, nr. SC-20181/12.06.2018, nr. SC-26859/10.08.2018 și nr. SC- 28976/05.09.2018.

³² Prin adresele cu nr. SC-DJ-9194/20.03.2018, nr. SC-DJ-13820/27.04.2018, nr. SC-DJ-26028/01.08.2018 și nr. SC-DJ-28298/30.08.2018

Din analiza acestor informații, Comisia a constatat că datele utilizate în modelul de calcul din *Studiul* au drept sursă datele înregistrate de către pârâtă în contabilitate, înregistrări realizate în conformitate cu *Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice*, reglementată prin Ordinul nr. 72/2013. Potrivit acestei Metodologii, operatorii de distribuție a energiei electrice au obligația să organizeze și să țină situații contabile separate pentru activitățile reglementate și pentru cele nereglementate, permițând cunoașterea detaliată a elementelor de venit și cost. Însă, pentru a stabili corectitudinea calculului tarifului, Comisia a analizat și modalitatea în care aceste date extrase din înregistrările contabile au fost prelucrate în cuprinsul *Studiului*, reținând următoarele:

- metodologia pe baza căreia PwC a realizat modelul de cost pentru stabilirea tarifelor de închiriere a stâlpilor de susținere a liniilor de distribuție a energiei electrice nu ține cont de datele înregistrate separat pe activități reglementate/nereglementate, așa cum sunt prezentate acestea în Macheta „D1. Costuri și venituri”, ci utilizează datele brute din situațiile financiar-contabile aferente anilor 2014, 2015 și 2016, pe care le ajustează pe baza anumitor considerente;
- întrucât activitatea de închiriere a stâlpilor destinați susținerii liniilor electrice aeriene nu este o activitate reglementată de către ANRE, datele privind costurile pentru aceste activități sunt înregistrate în contabilitatea pârâtei la nivel agregat, utilizând drept centre de cost mijloace fixe de tip „linie electrică aeriană”, pe nivele de tensiune (ÎT, MT, JT). Acest nivel de agregare nu permite identificarea costurilor atribuibile în mod direct stâlpului ca element de infrastructură generator de costuri pentru activitatea de închiriere a stâlpilor, câtă vreme elementul (înregistrat ca mijloc fix) „linie electrică aeriană” conține atât stâlpul propriu-zis, cât și fundația stâlpului, priza de pământ, coronamentul, conductoarele și are ca unitate de măsură „km/linie”. În plus, trebuie precizat că, potrivit informațiilor prezentate, pe o linie electrică aeriană, numărul de stâlpi nu este constant pe unitatea de măsură considerată (km/linie), fiind influențat de condițiile specifice de relief și/sau schimbările de direcție.

În continuare, Comisia **va analiza modalitatea în care fiecare element de cost, pe care operatorul de rețea este îndreptățit, potrivit dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, să îl recupereze prin intermediul tarifului perceput** pentru acordarea accesului la infrastructura deținută, a fost luat în considerare în modelul de cost utilizat în cuprinsului *Studiului* pentru fundamentarea tarifului solicitat de către Electrica Muntenia Nord. Totodată, Comisia va analiza **în ce măsură modalitatea de calcul din metodologia PwC poate fi luată în considerare pentru stabilirea tarifului așa cum a fost propusă de consultant sau necesită ajustări** în raport cu aspectele care vor fi detaliate mai jos.

A. Identificarea costurilor asociate furnizării serviciului de acces la infrastructura fizică, luând în considerare atât investițiile din contribuții proprii, efectuate pentru realizarea infrastructurii fizice care face obiectul accesului, cât și cheltuielile suportate pentru furnizarea acestui acces.

În ceea ce privește costurile asociate furnizării serviciului de acces la infrastructura fizică, Comisia învederează că aceste costuri includ pe de o parte **costurile cu investițiile** în infrastructură, ale căror valori pot fi identificate din înregistrările contabile sub forma de „amortizare liniară” a activelor (parte de infrastructură a liniilor electrice), iar pe de altă parte **costurile de operare și mentenanță** aferente infrastructurii la care se solicită accesul. De asemenea, având în vedere că, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 72/2013, în amortizarea reglementată a activelor, pe lângă amortizarea mijloacelor fixe existente, trebuie inclusă și amortizarea mijloacelor prognozate a fi puse în funcțiune în perioada următoare, pe baza unor planuri de investiții întocmite de operatorul de distribuție a energiei electrice și aprobate de către ANRE, pentru întreaga perioadă de reglementare, Comisia va avea în vedere și **costurile de reconstruire sau modernizare** a infrastructurii care face obiectul contractelor de acces.

Totodată, din perspectiva costurilor cu investițiile, Comisia subliniază că relevante sunt și dispozițiile art. 63 alin. (1) din Ordinul nr. 169/2018, care reglementează tipurile de cheltuieli care pot fi incluse în categoria cheltuielilor cu investițiile. Astfel, în conformitate cu prevederile legale invocate, *„În categoria investițiilor se includ cheltuielile efectuate pentru realizarea de noi mijloace fixe, precum și pentru reconstruirea, modernizarea și rețehnologizarea celor existente, care se execută pe bază de documentație specifică: studii de fezabilitate, proiecte tehnice etc.”*

1. Costurile cu investițiile în infrastructură

Din interpretarea prevederilor Ordinului nr. 72/2013, coroborată cu modalitatea de aplicare a acestor prevederi, astfel cum a fost aceasta expusă de către ANRE în răspunsul înregistrat la ANCOM cu nr. SC-8158/14.03.2019³³, reiese că atât costurile istorice cu investițiile reflectate în amortizarea contabilă, cât și cele prognozate pentru următoarea perioadă de reglementare sunt alocate integral serviciului de distribuție a energiei electrice, prin urmare, recuperarea acestora se face integral din tarifele aferente acestui serviciu.

În ceea ce privește metodologia elaborată de PwC, Comisia observă că, deși într-o primă iterație, din valoarea extrasă din contabilitate a cheltuielilor de exploatare directe este eliminată amortizarea activelor direct alocate serviciilor/activităților prestate de către pârâtă (parte a *„Bazei de active reglementate”*, recunoscute de ANRE), într-o iterație ulterioară este introdus în calcul un **cost de înlocuire** a stâlpilor, rezultat din repartizarea unor cheltuieli estimate de înlocuire a stâlpilor, pe activități, ca amortizare a investițiilor viitoare în rețelele de distribuție a energiei electrice. Astfel, pentru a include costurile cu investițiile în tariful de acces, consultantul (PwC) **a considerat adecvată utilizarea unui cost de înlocuire a stâlpului** al cărui quantum Comisia constată că nu se raportează la valoarea amortizării înregistrate în contabilitate pentru liniile electrice aeriene, raportată la numărul de stâlpi. Acest cost reprezintă practic, așa cum se afirmă în cuprinsul *Studiului*, *„costul curent de construcție al elementelor comune aferente unui stâlp (stâlpul în sine cu fundație și priză de pământ; nu s-au luat în calcul elementele care nu sunt comune, respectiv conductorii și izolatorii)”*, raportat la o durată de viață utilă de 40 ani (durată de funcționare minimă reglementată în Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 72/2013), rezultând amortizarea anuală a unui stâlp nou pus în funcțiune, care a fost inclusă în quantumul tarifului de acces la stâlpi.

Recuperarea, din activitatea de închiriere a stâlpilor deținută de către pârâtă, a costurilor cu investițiile în infrastructură, ca urmare a introducerii acestora (așa cum au fost estimate în metodologia furnizată de PwC) în tariful de acces la stâlpi, a făcut obiectul divergențelor părților, existând opinii contradictorii cu privire la **realizarea efectivă de către Electrica Muntenia Nord a unor asemenea cheltuieli**. Astfel, față de considerentele expuse în *Studiu* privind oportunitatea includerii unui asemenea cost de înlocuire în tariful de acces la infrastructură, reclamanta a învederat, în cadrul ședinței din 16 aprilie 2018³⁴, că *„pârâta nu a realizat investiții ce ar trebui incluse în tariful de acces conform prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea 159/2016, deoarece valoarea rețelei Electrica a scăzut în anul 2017 față de anul 2016, dar în același timp profitul obținut din chirii s-a majorat”*.

Referitor la costurile realizate cu investițiile în activele stâlpi de susținere a liniilor de distribuție a energiei electrice, în adresa³⁵ cu nr. 1375/08.05.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-14.900/08.05.2018, Electrica Muntenia Nord a precizat că *„prin realizarea anumitor lucrări de investiții (cum ar fi lucrări de modernizare rețele de MT/JT, îmbunătățire nivel de tensiune, buclări de rețele electrice de MT, etc), se creează mijloace fixe încadrate la categoria “Construcții pentru transportul energiei electrice”. Astfel rețelele de alimentare cu energie electrică, de iluminat și liniile de distribuție a energiei electrice (rețele aeriene pe stâlpi de lemn, rețele aeriene pe stâlpi metalici sau din beton armat) sunt linii aeriene de medie și joasă tensiune formate din ansambluri de mai multe componente. Acestea includ de regulă elemente suport și coronamente, după cum urmează: stâlpi, fundații stâlpi, conductoare, lanțuri și legături de*

³³Având număr de înregistrare la ANRE 22669/13.03.2019

³⁴Dezbaterile acestei ședințe au fost consemnate în Procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-14399/04.05.2018

³⁵ Prin intermediul căreia a răspuns la solicitarea de informații transmisă de către ANCOM prin adresa cu nr. SC-DJ-13820/27.04.2018

izolatoare, console, prize de pământ, separatoare tripolare de MT, etc., înregistrarea lor în contabilitate ca mijloace fixe făcându-se după caz, la nivel de linie electrică racordată într-o anumită stație de transformare/afertă unui post de transformare/afertă unei localități și prin urmare nu există evidențe contabile distincte privind costurile realizate numai cu investițiile în activele stâlpi aparținând liniilor de distribuție a energiei electrice, aceștia nefiind catalogați ca mijloace fixe."

Totodată, în răspunsul³⁶ transmis ANCOM, ANRE menționează că „Operatorii concesionari ai serviciului de distribuție a energiei electrice (ODC) Electrica Muntenia Nord,[...], au obligația de a întocmi și a transmite, în vederea aprobării de către autoritatea competentă, programe de investiții pentru modernizarea, respectiv dezvoltarea optimă a rețelelor electrice de distribuție din zona lor de concesiune, conform reglementărilor ANRE. Aceste programe se întocmesc pentru o perioadă de reglementare de 5 ani, și se actualizează anual prin detalierea concretă a lucrărilor, în cadrul valorii anuale aprobate (în scopul includerii în tarifele prognozate). Planurile de investiții în rețeaua electrică de distribuție se întocmesc de către ODC după criterii ce includ siguranța în exploatare, dezvoltarea, modernizarea și creșterea eficienței rețelelor electrice de distribuție. Aceste planuri de investiții nu sunt defalcate pe tipuri de instalații (linii electrice aeriene sau subterane, stații și posturi de transformare, etc) ci pe tipuri de lucrări, în cadrul cărora se regăsește categoria modernizărilor de linii electrice. [...] Conform prevederilor metodologiei și modului de calcul al tarifelor, **investițiile realizate de operatori din surse proprii și împrumutate, recunoscute de ANRE, sunt alocate integral pe activitatea de distribuție a energiei electrice.** Acestea nu includ investiții realizate pe bază de contribuții financiare". (s.n). De asemenea, ANRE menționează în cuprinsul aceluiași răspuns că „din perspectiva ANRE, lucrările de înlocuire a stâlpilor în urma realizării unor lucrări de investiții se remunerează și se includ în baza activelor reglementate (BAR) și se remunerează prin tarif”, cu excepția investițiilor realizate de terți ca urmare a soluțiilor unor studii de coexistență, care nu se includ în BAR.

În considerarea aspectelor invocate mai sus, dar și a prevederilor din considerentul (19) al Directivei 2014/61/UE, potrivit cărora „La stabilirea tarifelor de acordare a accesului, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să asigure furnizorului de acces posibilitatea **echitabilă** de a își recupera costurile suportate pentru furnizarea de acces la infrastructura fizică”(s.n), Comisia apreciază că nu se justifică includerea costurilor cu investițiile în calculul tarifului de acces la infrastructură, deoarece recuperarea acestora se face integral din tarifele aferente serviciului de distribuție a energiei electrice.

2. Costurile de operare și mentenanță aferente infrastructurii la care se solicită accesul

În acord cu dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, o cotă-parte din costurile de operare și mentenanță aferente infrastructurii la care se solicită accesul poate fi alocată activității de instalare și funcționare a rețelelor publice de comunicații electronice, în vederea recuperării prin tariful de acces la stâlpi. Cuantumul brut total ale acestor costuri cu operarea și mentenanța și modul lor de repartizare, așa cum au fost incluse în modelul de calculație din studiul PwC, au făcut obiectul unor analize amănunțite și al unor verificări suplimentare prin datele puse la dispoziție de către părțile aflate în litigiu.

În continuare, Comisia a analizat metodologia de stabilire a tarifului de acces și etapele parcurse de către consultantul PwC în cadrul Studiului și a reținut următoarele:

- pentru a stabili cheltuielile de exploatare aferente celor 3 ani și a determina o medie a acestora, PwC a efectuat o serie de iterații, prin colectarea datelor preluate din înregistrările contabile ale Electrica Muntenia Nord repartizate pe centre de cost și centralizarea cheltuielilor de exploatare directe, indirecte și generale, eliminându-se apoi atât anumite costuri de exploatare care nu au legătură cu activitatea de distribuție a energiei electrice, cât și costurile

³⁶ Înregistrat la ANCOM cu nr. SC-8158/14.03.20219

cu amortizarea contabilă aferentă cheltuielilor de exploatare directe, pentru fiecare an dintre cei trei luați în calcul (2014, 2015 și 2016);

- au fost stabilite diverse chei de alocare, într-o primă fază fiind stabilite cheile de alocare care au stat la baza estimării cheltuielilor indirecte ca proporție din cheltuielile directe, respectiv generale ca proporție din suma cheltuielilor directe și indirecte, pe baza mediei celor 3 ani;

- cheltuielile directe de operare și mentenanță rămase în urma eliminării amortizărilor au fost alocate apoi către mai multe elemente de rețea, printre care și liniile electrice aeriene (LEA), pe baza unor chei de alocare determinate din datele cuprinse în *Macheta D1.3 Centralizator lucrări de mentenanță*;

- tot din *Macheta D1.3 Centralizator lucrări de mentenanță* au fost determinate și cheile de alocare a cheltuielilor directe de operare și mentenanță aferente LEA, obținute anterior, pe nivele de tensiune. După obținerea cheltuielilor directe de operare și mentenanță pentru LEA pe nivele de tensiune, aceste cheltuieli au fost împărțite la numărul de kilometri, în cazul rețelei LEA pentru nivelul de înaltă tensiune (ÎT), respectiv la numărul de stâlpi, în cazul rețelelor LEA pentru nivele de medie (MT) și joasă tensiune (JT). Prin urmare, **modelul de cost determină un cost direct de exploatare mediu** per kilometru, respectiv per stâlp în funcție de nivelul de tensiune- înaltă, respectiv medie și joasă tensiune.

- **în iterația următoare**, prin aplicarea cheilor de alocare obținute anterior, **modelul de cost determină costurile indirecte și generale medii per kilometru**, în cazul rețelei LEA ÎT, respectiv per stâlp, în cazul rețelelor LEA MT și JT.

Costurile totale anuale/kilometru, luate în considerare în metodologie, au fost determinate în cazul rețelei LEA ÎT pentru înaltă tensiune prin adunarea costurilor anuale ale amortizării unui kilometru de LEA pentru acest nivel de tensiune (rezultată din distribuirea anuală a costului de înlocuire, considerând un număr de 4 stâlpi/kilometru) cu costurile directe, indirecte și generale medii pe kilometru.

Costurile totale anuale/stâlp au fost determinate în cazul rețelelor LEA MT și JT, prin adunarea costurilor anuale ale amortizării unui stâlp (rezultate din distribuirea costului de înlocuire) cu costurile directe, indirecte și generale medii pe stâlpul de MT, respectiv de JT.

Comisia subliniază că valorile anuale ale costurilor totale per kilometru, în cazul rețelei LEA ÎT, **respectiv pe stâlp**, în cazul rețelelor LEA MT și JT, așa cum au fost stabilite de către consultant în modelul de cost, **se bazează doar parțial pe cheltuielile efectiv realizate**, înregistrate în contabilitatea pârâtei, deoarece astfel cum rezultă din Studiu, în calculul amortizării anuale a stâlpilor, PwC a ales să utilizeze costurile de înlocuire a stâlpilor în locul costurilor cu amortizarea efectivă, înregistrate în contabilitate, deoarece, după cum a justificat consultantul în cadrul Studiului, „*nu se poate identifica porțiunea aferentă LEA din totalul amortizării contabile*”.

În plus față de aceste costuri totale anuale pe stâlp (LEA MT și JT), în Studiu au fost avute în vedere și **costurile incrementale reprezentate de cheltuielile cu inventarierea circuitelor de comunicații electronice instalate pe stâlpii pârâtei** (activitate considerată necesară de două ori pe an, ca fiind datorată exclusiv prezenței rețelelor de comunicații electronice), costuri care au fost utilizate în vederea determinării cuantumurilor costurilor totale lunare aferente unui circuit instalat de un furnizor de rețele de comunicații pe stâlpii care susțin liniile de distribuție a energiei electrice de MT și JT.

În cazul rețelei de ÎT nu se face o astfel de repartizare de costuri, deoarece nu se efectuează inventarierea circuitelor instalate, tarifarea raportându-se la km/linie de ÎT.

În ceea ce privește cuantumul acestor cheltuieli cu inventarierea circuitelor instalate pe stâlpi, Comisia constată că acesta este determinat pe baza unui cost mediu cu forța de muncă pe oră, calculat la nivelul centrelor de exploatare de MT și JT și a numărului de ore necesare inventarierii circuitelor.

În considerarea elementelor de cost menționate anterior, pe baza **costurilor totale lunare per stâlp** (MT și JT), respectiv per **kilometru** (ÎT), consultantul a stabilit **costurile totale lunare aferente unui circuit** de comunicații instalat de un furnizor de rețele publice de comunicații pe stâlpii de ÎT, MT și JT, prin aplicarea unor chei de alocare calculate pe baza numărului mediu de conductoare electrice și de comunicații electronice amplasate pe stâlp, în

cazul rețelelor de ÎT, respectiv în funcție de numărul mediu de circuite electrice și de circuite de comunicații electronice amplasate pe stâlp, în cazul rețelelor de JT și MT³⁷.

Ulterior, acestor costuri (calculate pe un circuit instalat de un operator de comunicații pe un stâlp de distribuție a energiei) li se aplică o marjă de $\times\%$, calculată pe baza marjelor EBIT³⁸ înregistrate în 2016 de câteva societăți importante care operează pe piața din România în sectorul de distribuție a energiei electrice, respectiv în sectorul comunicațiilor electronice, obținându-se astfel tarifele de acces pe cele 3 nivele de tensiune JT, MT, ÎT.

Tarifele de acces la infrastructura Electrica Muntenia Nord rezultate pe baza modelului de calcul stabilit de PwC sunt: \times **RON/stâlp/circuit/lună** pentru accesul la stâlpii de joasă tensiune, respectiv de \times **RON/stâlp/circuit/lună** pentru accesul la stâlpii de medie tensiune și de \times **RON/km/lună** pentru accesul la stâlpii de înaltă tensiune. Aceste tarife au fost propuse furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, inclusiv reclamantei, pentru a fi aplicate începând cu 01 ianuarie 2018.

În continuare, Comisia, în considerarea prevederilor legale și a aspectelor reținute din Studiul PwC, va analiza modelul de calculație a costurilor.

Astfel, ținând cont atât de considerentele detaliate mai sus, din care rezultă că Electrica Muntenia Nord își asigură recuperarea costurilor cu investițiile prin intermediul tarifelor de distribuție a energiei, cât și de dispozițiile art. 21 din Ordinul nr. 72/2013³⁹ care stabilesc competența ANRE de verificare a corectitudinii alocării costurilor și veniturilor în scopul evitării unei duble recuperări a costurilor și a subvenției încrucișate între serviciul de distribuție a energiei electrice și alte activități reglementate/nereglementate, Comisia consideră că **nu este justificată introducerea unor cheltuieli privind amortizarea mijloacelor fixe** (fie rezultate din costuri istorice, fie rezultate ca urmare a planificării unor investiții) **în modelul de calculație a costurilor, utilizat pentru stabilirea tarifelor de acces la infrastructura fizică de stâlpi deținută de către Electrica Muntenia Nord.**

Referitor la susținerile Electrica Muntenia Nord din cuprinsul adresei SDEE 1375/08.05.2018 înregistrate la ANCOM cu n. SC-14900/08.05.2018, potrivit cărora planurile de investiții pentru următorii trei ani „*nu au fost încă aprobate de ANRE, urmând a fi revizuite și transmise către ANRE, după aprobarea noilor principii și a noii metodologii privind calculul tarifelor de distribuție pentru perioada a IV a de reglementare (2019-2023)*”, Comisia învederează că valoarea acestor investiții nu mai prezintă relevanță în condițiile concluziei de mai sus.

Prin urmare, **concluzia Comisiei referitoare la cheltuielile cu amortizarea** (care sunt sau urmează a fi repartizate serviciului de distribuție a energiei electrice și recuperate din tariful de distribuție a energiei electrice) **este că aceste costuri nu trebuie să se recupereze și din tarifele aferente altor servicii/activități** reglementate sau nereglementate, respectiv prin intermediul tarifului serviciului de închiriere a stâlpilor de susținere a liniilor electrice aeriene.

Referitor la **costurile de exploatare**, în vederea stabilirii corectitudinii modelului de cost și a valorilor acestor costuri folosite în modelul de calculație, Comisia a evaluat pentru început impactul utilizării în cadrul metodologiei aplicate în cuprinsul Studiului a mediei costurilor de exploatare a ultimilor 3 ani de referință (2014, 2015, 2016), din care au fost eliminate amortizările directe, față de o eventuală luare în considerare doar a costurilor din ultimul an de referință, respectiv anul 2016. Din datele prezentate în modelul de cost se poate observa o tendință de scădere a acestor costuri cu o rată medie de $\times\%$ pe an. Mai exact, se observă o rată medie anuală de scădere de $\times\%$, în cazul cheltuielilor directe, o ușoară creștere anuală cu o medie de $\times\%$, în cazul cheltuielilor indirecte, și o ușoară scădere anuală cu o medie de $\times\%$, în cazul cheltuielilor generale. În schimb, în situația în care ar fi fost utilizate doar costurile din ultimul an, aplicarea modelului de cost prin raportare la acestea ar fi condus la obținerea următoarelor tarife de acces pe stâlpii pârâței:

³⁷Conform Studiului, *Cota circuitului de comunicații s-a estimat pe baza numărului mediu de circuite/conductoare pe stâlp și au rezultat următoarele valori: " $\times\%$ pentru IT, $\times\%$ pentru MT și $\times\%$ pentru JT".*

³⁸ EBIT-- earnings before interest and taxes, reprezintă profitul înainte de plata dobânzilor și impozitului

³⁹ Competențe reglementate în mod similar și dispozițiile art. 22 din Ordinul nr.169/2018, care a abrogat Ordinul nr. 72/2013

- \times lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de JT
- \times lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de MT
- \times lei/km/circuit/lună în cazul tarifului de ÎT

Comisia constată că impactul utilizării costurilor de exploatare ca o medie a ultimilor 3 ani, în dauna utilizării doar a ultimului an, în condițiile trendului descendent, a avut ca efect creșterea tarifelor cu: $\times\%$ în cazul tarifului aferent accesului la infrastructura de stâlpi la nivel de joasă tensiune, cu $\times\%$ în cazul tarifului aferent accesul la infrastructura de stâlpi la nivel de medie tensiune și cu $\times\%$ în cazul tarifului aferent accesului la infrastructura de stâlpi la nivel înaltă tensiune. Astfel, se poate observa că utilizarea unei medii a costurilor de exploatare aferente ultimilor 3 ani (din care au fost eliminate amortizările directe) profită exclusiv pârâtei prin creșterea la final a tarifelor propuse, tarife care includ amortizările luate în calcul de către pârâtă.

Comisia, ținând cont și de prevederile art. 30 din Ordinul nr. 72/2013, potrivit cărora „Autoritatea competentă impune reducerea treptată a costurilor de operare și mentenanță controlabile și absorbția constantă a ineficienței prin creșterea anuală a țintelor de eficiență, dar și de cele ale art. 36 din Ordinul nr. 169/2018, dispoziții care se reflectă în practică în reducerea costurilor de operare și mentenanță controlabile, învederează că este de așteptat ca, în continuare, costurile de exploatare din care sunt eliminate cheltuielile directe cu amortizarea să scadă. Astfel, utilizarea mediei cheltuielilor ultimilor 3 ani echivalează cu menținerea artificială a unor costuri ineficiente, pe care chiar pârâta le-a eficientizat cu o rată medie anuală de $\times\%$ și contravine respectării principiului proporționalității și obiectivității costurilor.

Prin urmare, **Comisia consideră ca nejustificată utilizarea unei astfel de medii** prin luarea în considerare a unor cheltuieli ineficiente de exploatare ale anilor anteriori (2014 și 2015), mai ales că pârâta a reiterat în cadrul litigiilor că dorește modificarea tarifelor anual, fapt ce reiese și din perioada contractuală propusă. Totodată, Comisia învederează că utilizarea unor serii de date ale cheltuielilor de exploatare pe mai mulți ani ar avea sens dacă, pe baza lor, prin aplicarea unei funcții de regresie statistică, s-ar putea obține previzionarea nivelului acestor cheltuieli pentru viitor cu o mai mare acuratețe. Cu toate acestea, perioada luată în considerare pentru seria de date a cheltuielilor de exploatare (3 ani) nu asigură obținerea unor previziuni suficient de robuste, motiv pentru care trendul observat în scăderea cheltuielilor de exploatare (diminuate cu eliminarea cheltuielilor de amortizare directe) nu poate fi utilizat mai departe în calculul tarifului.

Având în vedere cele de mai sus, Comisia apreciază că **utilizarea cheltuielilor de exploatare din ultimul an reflectă mai fidel principiul obiectivității, motiv pentru care va lua în considerare în analiza tarifului de acces doar cheltuielile de exploatare aferente anului 2016.**

Comisia a analizat modul în care au fost determinate, în cadrul metodologiei dezvoltate în cadrul *Studiului PwC*, cheltuielile de operare și mentenanță aferente liniilor electrice aeriene și a constatat că s-a utilizat o cotă de alocare obținută pe baza cheltuielilor de mentenanță prezentate în *Macheta D1.3 Centralizator lucrări de mentenanță*. Deși utilizarea acestei machete conduce la obținerea unor costuri de operare și mentenanță aferente liniilor electrice aeriene cu un grad mare de obiectivitate, Comisia apreciază că există unele deficiențe ale creditării și utilizării acestor costuri drept costuri cu operarea și mentenanța stâlpilor, determinate de faptul că, în realitate, aceste cheltuieli nu sunt toate generate în comun de serviciul de închiriere stâlpi și de cel de distribuție de energie electrică sau alte servicii, multe dintre cheltuieli (cum ar fi costurile cu înlocuirea conductoarelor, a prizelor de pământ, a verificărilor tehnice periodice) fiind aferente exclusiv activității de bază a societății de distribuție a energiei electrice. Cu toate acestea, identificarea exactă din înregistrările contabile a cheltuielilor cu operarea și mentenanța stâlpilor nu se poate realiza, având în vedere că, așa cum a subliniat Comisia și în cuprinsul pct. A, centrul de cost utilizat în contabilitate pentru înregistrarea cheltuielilor de exploatare este „linia electrică aeriană” și nu „stâlpul”.

În aceste condiții, în lipsa unor înregistrări în evidențele contabile care să aibă un nivel suficient de granularitate, Comisia nu poate realiza o evaluare mai fidelă a cheltuielilor de operare și mentenanță a stâlpilor pe baza datelor prezentate în *Studiu* sau depuse la dosarul cauzei.

Prin urmare, deși reclamanta a învederat în cadrul adresei înregistrată la ANCOM cu nr. SC-20854/18.06.2018 că aceste costuri nu trebuie luate în considerare în metodologia pentru determinarea tarifului de acces la infrastructura pârâtei, Comisia, luând act de includerea unei părți dintre aceste costuri în activitățile nereglementate (activități care includ activitatea de închiriere stâlpi) prezentate în machetele ANRE și neavând alte mecanisme pentru repartizarea acestora, **va lua în considerare propunerile consultantului în stabilirea cuantumului costurilor de operare și mentenanță, repartizate operatorului de comunicații electronice în raport cu o cotă de alocare**, determinată în cadrul *Studiului* și care va fi analizată în cele ce urmează.

Pentru definitivarea verificării cu privire la modalitatea de stabilire a tarifului de acces la infrastructură, Comisia va analiza cota cheltuielilor repartizate operatorului de comunicații electronice, în funcție de numărul de circuite (cabluri) pe care acesta le deține și de costurile aferente unui circuit.

Astfel, **referitor la modalitatea de obținere a costurilor aferente unui circuit (cablu)** instalat de un furnizor de rețele de comunicații pe stâlpii de ÎT, MT și JT, Comisia constată că, în cadrul modelului de calcul al tarifului utilizat în Studiu, aceste costuri au fost determinate prin repartizarea cheltuielilor de operare și mentenanță aferente unei linii electrice aeriene și a cheltuielilor de amortizare a unui stâlp, prin aplicarea unor chei de alocare (ponderi), calculate pe baza numărului mediu de conductoare electrice și a numărului mediu de circuite (cabluri) de comunicații amplasate pe stâlp, în cazul rețelelor de ÎT și MT, respectiv în funcție de numărul mediu de circuite electrice și număr mediu de circuite (cabluri) de comunicații amplasate pe stâlp, în cazul rețelelor de JT.

În privința stabilirii costurilor aferente operatorului de comunicații care să reflecte cu o acuratețe sporită influența prezenței cablurilor de comunicații electronice asupra stâlpilor de distribuție a energiei electrice, **Comisia, în considerarea tuturor aspectelor prezentate anterior**, apreciază necesară determinarea unei chei de alocare care să reflecte gradul de utilizare a stâlpilor și care să țină seama de mai multe aspecte - cum ar fi ponderea numărului de cabluri deținute de Electrica Muntenia Nord și de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau ponderea momentelor forțelor corespunzătoare acțiunii cablurilor de comunicații asupra stâlpilor și proporția de stâlpi utilizați din totalul stâlpilor din rețea, astfel încât să rezulte o alocare obiectivă a costurilor de exploatare aferente unei linii electrice aeriene.

În ceea ce privește influența prezenței cablurilor de comunicații electronice, de diferite tipuri și dimensiuni, pe stâlpii de susținere a liniilor electrice alături de circuitele electrice de JT (atât în varianta clasică - circuite electrice cu 5 conductoare neizolate, cât și în varianta modernă - cu cabluri torsadate din conductoare izolate), Comisia apreciază că doar utilizând calcule punctuale de rezistență și stabilitate a stâlpilor se poate determina cu exactitate influența cablurilor de comunicații electronice și, implicit, se pot compara momentele forțelor datorate celor două tipuri de cabluri, cele de comunicații și cele ce compun circuitele electrice.

Pe baza datelor existente și a instrumentelor pe care Autoritatea le deține, nu este însă posibilă determinarea cu exactitate de către Comisie a unei chei de alocare bazate pe o medie a momentelor forțelor exercitate de diferite tipuri de cabluri de comunicații (de fibră optică, UTP, coaxiale) raportată la o medie a momentelor forțelor exercitate de cablurile care compun circuitele electrice, asupra diferitelor tipuri de stâlpi.

Prin urmare, **Comisia apreciază drept rezonabilă, în limita informațiilor disponibile, folosirea cheii de alocare bazate pe numărul mediu de circuite (JT), respectiv numărul mediu de cabluri (MT și ÎT), ce a fost prezentată în studiul PwC pentru a se determina cota-parte din costurile care revin operatorilor de comunicații care să reflecte gradul de utilizare a stâlpilor în condițiile în care nu este posibilă determinarea unei chei de alocare bazate pe o medie a momentelor forțelor exercitate de diferite tipuri de cabluri de comunicații raportată la o medie a momentelor forțelor exercitate de cablurile de energie electrică, asupra diferitelor tipuri de stâlpi.**

Având în vedere toate considerentele expuse în cadrul punctului A, în această etapă a analizei Comisia a obținut, prin aplicarea metodologiei PwC, dar cu excluderea din modelul de costuri elaborat de aceasta a valorilor anilor 2014 și 2015, dar și a cheltuielilor cu amortizarea investițiilor (recuperate pe baza serviciului de *distribuție a energiei electrice*), următoarele tarife de acces la stâlpii deținuți de către Electrica Muntenia Nord, astfel:

- 2,04 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului pentru nivelul de joasă tensiune
- 2,10 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului pentru nivelul de medie tensiune
- 12,97 lei/km/circuit/lună în cazul tarifului pentru nivelul de înaltă tensiune.

B. Considerarea costurilor cu impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al operatorului de rețea, în special în ceea ce privește investițiile ce vor avea ca obiect infrastructura fizică la care se solicită accesul.

În ceea ce privește impactul produs de acordarea accesului la infrastructură asupra planului de afaceri al operatorului de rețea, Comisia subliniază că, în acest sens, Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC)⁴⁰, în raportul⁴¹ emis în 2018, a subliniat faptul că pot exista situații în care accesul la infrastructura operatorilor de rețea non-telecom ar putea avea un anumit impact asupra planului de afaceri al acestora, impact care necesită o compensare prin tariful de acces. De exemplu, se arată în raport că în situația în care operatorul de infrastructură poate demonstra că modul în care a planificat utilizarea infrastructurii pentru propriul interes îl îndreptățește să refuze accesul pe motiv de lipsă de spațiu disponibil, acesta ar putea fi stimulat să ofere accesul dacă tariful de acces compensează nerealizarea propriilor planuri de dezvoltare.

În vederea stabilirii cu exactitate a existenței unor situații practice concrete în care Electrica Muntenia Nord a fost în imposibilitatea de a utiliza stâlpii pentru instalarea unor noi circuite electrice, din cauza ajungerii la un grad de utilizare maxim prin amplasarea rețelelor de comunicații electronice, Comisia a pus acest aspect în discuția părților în cadrul dezbaterilor. Cu toate că, cel puțin la nivel teoretic, asemenea situații nu sunt excluse, la dosarul cauzei nu au fost depuse documente și informații concrete care să susțină existența unui asemenea impact sau care să permită Comisiei o evaluare obiectivă în acest sens. **Prin urmare, această componentă de cost generată de un eventual impact asupra planului de afaceri al Electrica Muntenia Nord nu va fi luată în considerare la stabilirea tarifului de acces.**

În ceea ce privește eventualele riscuri generate de impactul asupra planului de afaceri, Comisia constată că, în cadrul studiului realizat de PwC, au fost identificate o serie de riscuri generate asupra activității de distribuție a energiei electrice de amplasarea rețelelor de comunicații electronice pe stâlpii de energie electrică (riscul de accidente generate de intervențiile la rețelele de comunicații, riscul de încărcare excesivă a stâlpilor, creșterea riscului la avarii, creșterea riscurilor de indisponibilitate a serviciilor furnizate etc.), riscuri cu privire la care consultantul a apreciat că ar putea genera eventuale costuri.

Comisia, în urma analizei riscurilor prezentate în *Studiu*, opinează că acele costuri ocazionate de riscurile materializate se regăsesc în costurile de exploatare și, prin urmare, impactul cuantificat al acestor riscuri este inclus implicit în tariful de acces la stâlpi.

Referitor la riscurile nematerializate, al căror impact nu poate fi cuantificat, Comisia consideră că acestea nu pot fi compensate printr-o *primă de risc*, deoarece remunerarea lor este acordată conform reglementărilor ANRE⁴² referitoare la capitalul investit, prin urmare eventualele costuri generate de riscurile prezentate în *Studiu* se recuperează din tarifele de distribuție a energiei.

C. Considerarea îmbunătățirilor aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice, în măsura în care aceste îmbunătățiri profită și operatorului de rețea.

⁴⁰ În engleză, Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC)

⁴¹ „Draft BEREC report on pricing for access to infrastructure and civil works according to the BCRD” disponibil la adresa https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/public_consultations/8243-draft-berec-report-on-pricing-for-access-to-infrastructure-and-civil-works-according-to-the-bcrd.

⁴² Art. 67-75 din Ordinul nr. 72/2013 privind modul de calcul al ratei reglementate a rentabilității

Potrivit declarațiilor Electrica Muntenia Nord, o serie de stâlpi au fost înlocuiți pe cheltuiala operatorilor de comunicații electronice, dar valoarea acestora nu se regăsește în tariful de acces.

În ceea ce privește eventuale **îmbunătățiri aduse infrastructurii fizice de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice**, Comisia învederează că ANRE, prin răspunsul cu nr. 22669/13.03.2019, a precizat că, acolo unde au existat, lucrările de înlocuire a stâlpilor de susținere a liniilor de distribuție a energiei electrice au fost realizate în baza unor proiecte de investiții, plătite de solicitanții de acces la stâlpi, și executate ca urmare a soluțiilor identificate prin studiile de coexistență. Prin urmare, aceste îmbunătățiri nu au fost incluse în baza activelor reglementate (BAR), deci nici remunerate din serviciul de distribuție a energiei electrice.

Totodată, din informațiile administrate ca probatoriu în dosar nu a putut fi cuantificat beneficiul asociat îmbunătățirilor aduse infrastructurii fizice prin înlocuirea unor stâlpi de susținere a liniilor electrice aeriene de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice.

Având în vedere expunerile de la punctele A, B și C și pornind de la modelul proiectat de consultantul PwC, **metodologia pentru stabilirea tarifelor de acces la infrastructura de stâlpi a Electrica Muntenia Nord trebuie să țină cont de următoarele concluzii ale Comisiei, așa cum au rezultat** din analiza de mai sus:

- **introducerea în model a unor cheltuieli privind amortizarea mijloacelor fixe** (fie rezultate din costuri istorice, fie rezultate ca urmare a planificării unor investiții) **nu este justificată;**
- **repartizarea costurilor de operare și mentenanță către serviciul de închiriere a stâlpilor** va lua în considerare modalitățile de alocare utilizate de către consultant;
- **pentru a calcula cota-parte din costurile care revin operatorilor de comunicații din totalul costurilor per stâlp/circuit sau per stâlp/km, Comisia este de acord cu folosirea cheii de alocare ce a fost prezentată în studiul PwC;**
- **pentru stabilirea costurilor de exploatare se iau în considerare doar costurile de exploatare aferente anului 2016.**

Comisia a realizat și o verificare suplimentară, de corelare a datelor utilizate în modelul din cadrul *Studiului* (datele de intrare) cu datele puse la dispoziția ANRE de către Electrica Muntenia Nord, astfel încât să se asigure obiectivitatea rezultatelor modelului.

Necesitatea realizării unor astfel de corelări apare și prin prisma faptului că, în metodologie, atunci când se realizează determinarea cheilor de repartizare a cheltuielilor directe de operare și mentenanță, care sunt mai apoi utilizate în vederea obținerii celor aferente liniilor electrice aeriene, consultantul ține cont doar de una dintre machete (*D1.3 Centralizator lucrări de mentenanță*).

Totodată, Comisia subliniază că există și o altă machetă raportată către ANRE și pusă la dispoziția Comisiei, care nu este utilizată de către consultant în modelul de cost, macheta *D1. Costuri și venituri*,⁴³ în care sunt repartizate atât veniturile, cât și costurile serviciilor reglementate și nereglementate. În opinia Comisiei, pentru evitarea dublei recuperări a costurilor, modelul de cost trebuia să ia în considerare și această repartizare a costurilor înregistrate de către pârâtă pe servicii reglementate și nereglementate din macheta D1. Față de această situație, Comisia învederează că neluarea în considerare a acestor repartizări poate duce la obținerea unor rezultate distorsionate, care pot fi mai mari sau mai mici decât cele efectiv suportate de către operatorul de rețea.

Prin urmare, în vederea determinării unui tarif de acces care să nu conducă la o suprar recuperare a costurilor determinate în cadrul *Machetei D1. Costuri și venituri*, obținându-se o marjă aplicată costurilor mai mare decât cea luată în considerare de către pârâtă în cadrul modelului, Comisia a corelat calculația elaborată în model cu informațiile înregistrate în macheta D1. *Costuri și venituri* aferentă anului 2016.

⁴³ Depusă la dosar de către Electrica Muntenia Nord prin adresa înregistrată la ANCOM cu nr. SC-9876/26.03.2018

Din informațiile puse la dispoziție de către părâtă, se observă că **alocarea cheltuielilor de operare și mentenanță** ale tuturor serviciilor/activităților reglementate și nereglementate din macheta *D1. Costuri și venituri* a fost efectuată pe diverse categorii de costuri și pe baza unor **chei de alocare determinate de părâtă**.

De asemenea, din machetele puse la dispoziția Comisiei, dar și din cele utilizate în *Studiu* rezultă că **alocarea cheltuielilor indirecte de operare și mentenanță**, atât în modelul de cost, cât și în macheta *D1. Costuri și venituri* se realizează prin aplicarea unor marje asupra cheltuielilor directe. În modelul de cost această marjă, în varianta consultantului de $\times\%$, a devenit $\times\%$ în urma intervențiilor realizate de Comisie pe model, iar în macheta *D1. Costuri și venituri* a anului 2016 această marjă a fost de $\times\%$. Creșterea marjei în varianta Comisiei, în comparație cu cea a consultantului, este dată de scăderea mai accentuată a cheltuielilor directe decât a celor indirecte prin modificările efectuate.

În ceea ce privește **alocarea cheltuielilor generale**, Comisia observă că acestea sunt alocate, atât în modelul de cost, cât și în macheta *D1. Costuri și venituri* prin aplicarea unor marje asupra sumei dintre cheltuielile directe și indirecte determinate anterior. În modelul de cost această marjă, în varianta consultantului de $\times\%$, a devenit $\times\%$ în urma intervențiilor realizate de Comisie pe model, iar în macheta *D1. Costuri și venituri* a anului 2016 această marjă a fost de $\times\%$. Scăderea marjei în varianta Comisiei, în comparație cu cea a consultantului, este determinată de ajustarea mai accentuată a cheltuielilor generale față de cheltuielile directe și indirecte prin modificările efectuate.

În continuare, Comisia a analizat costurile determinate în model pentru serviciul de închiriere stâlpi și costurile aferente exclusiv serviciului de închiriere stâlpi din totalul celor prezentate în rubrica *Alte activități nereglementate* a machetei *D1. Costuri și venituri*.

În acest sens, deoarece nu a putut identifica costurile și veniturile aferente exclusiv serviciului de închiriere stâlpi din totalul celor prezentate în rubrica *Alte activități nereglementate* din macheta *D1. Costuri și venituri*, Comisia a luat în considerare în analiza sa informațiile puse la dispoziție⁴⁴ în acest sens de către părâtă. Astfel, din analiza acestor informații a rezultat că veniturile realizate de către părâtă în anul 2016 din activitatea de închiriere stâlpi au valoarea de $\times\text{lei}$, iar costurile luate în considerare la realizarea machetei *D1. Costuri și venituri* au valoarea de $\times\text{lei}$.

Totodată, se observă că activitatea de închiriere stâlpi a fost una foarte profitabilă în anul 2016, cu o marjă de $\times\%$ aplicată asupra costurilor, mult mai mare decât marja luată în considerare în modelul de cost pentru determinarea tarifelor aferente serviciului de închiriere stâlpi pentru anul 2018 ($\times\%$). Marja de $\times\%$ a fost obținută în condițiile practicării tarifelor anterioare (aferente prețurilor de Catalog 2015 ale Electrica Muntenia Nord) mai mici decât cele propuse reclamantei începând cu anul 2018, ceea ce înseamnă că operatorul de infrastructură per ansamblu **a putut să-și recupereze costurile, chiar și în condițiile tarifelor de la momentul respectiv**.

În vederea evitării obținerii unei marje de beneficiu peste marja luată în considerare de către consultant, considerată ca fiind rezonabilă, Comisia a ponderat costurile aferente LEA JT, MT și ÎT din totalul costurilor realizate de părâtă în anul 2016 cu activitatea de închiriere stâlpi ($\times\text{lei}$), în același raport cu ponderile veniturilor corespunzătoare la care a adăugat marja de $\times\%$, obținându-se astfel noi tarife de acces pe stâlpii părâtei.

Ponderile au fost determinate pe baza procentelor veniturilor din închirierea stâlpilor de JT, MT și ÎT din totalul veniturilor de închiriere stâlpi ($\times\text{lei}$), obținute prin aplicarea tarifelor de la pct. A. Noile tarife obținute în urma aplicării acestei chei sunt:

- **1,94 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de JT;**
- **2,00 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de MT;**
- **12,38 lei/km/lună în cazul tarifului de ÎT.**

Așadar, urmare a verificării suplimentare efectuate, Comisia consideră că, în vederea eliminării unor suprarecuperări de costuri, noile tarife obținute ar conduce la recuperarea integrală a costurilor din activitatea de închiriere a stâlpilor prezentate în *Macheta D1. Costuri*

⁴⁴ prin adresele confidențiale înregistrate la ANCOM cu nr. SC-14.900/08.05.2018 pentru datele aferente anului 2016, respectiv nr. SC-9876/26.03.2018 pentru datele aferente anului 2017

și venituri a anului 2016, prin realizarea unor venituri care să acopere aceste costuri cu marja de \times %. De altfel, Comisia consideră că aplicarea unei astfel de marje nu este la un nivel excesiv.

Totodată, în considerarea solicitării reclamantei care constituie obiectul capătului unui de cerere rămas în dezbatere, privind obligarea pârâtei la acordarea accesului la infrastructură sa fizică la tarife diferențiate în funcție de zona (rural, rural izolat și urban) de amplasare a stâlpilor de distribuție a energiei electrice, Comisia subliniază faptul că dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 nu prevăd printre criteriile de luat în considerare la stabilirea tarifului, zonele în care sunt amplasați stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene. În considerarea acestui aspect, dar și a faptului că operatorul de rețea a ales să aplice, pentru acordarea accesului la infrastructura sa, tarife diferențiate doar în funcție de nivelul de tensiune al LEA pe ai cărei stâlpi sunt amplasate rețelele de comunicații electronice, fără să mai ia în considerare zona unde sunt situați stâlpii care susțin liniile electrice, costul fiind stabilit ca o medie a costurilor aferente infrastructurii indiferent de zona de amplasare (urban, rural, rural izolat), Comisia nu a realizat o evaluare a unor potențiale rezultate ale metodologiei dacă s-ar lua în considerare acest reper. În acest sens, având în vedere că acest criteriu nu se regăsește în cerințele legale ale art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, Comisia apreciază că aplicarea unor tarife diferențiate prin raportare doar la tipul LEA la care este amplasată rețeaua de comunicații electronice nu contravine prevederilor legale.

În concluzie, Comisia, având în vedere argumentele expuse în soluționarea prezentului litigiu, apreciază că tariful de acces solicitat de către Electrica Muntenia Nord nu reflectă în mod corect cerințele art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016 corelate cu prevederile din legislația specială din domeniul energiei electrice, respectiv cu dispozițiile Ordinului nr. 72/2013, acesta depășind nivelul tarifelor rezultate în urma analizei Comisiei ca urmare a aplicării metodologiei consultantului PwC și a ajustărilor stabilite de Comisie în cadrul analizei pe fond.

Totodată, având în vedere că, așa cum a rezultat din analiza Comisiei, o recuperare a costurilor Electrica Muntenia Nord, determinate de accesul TV SAT la infrastructura fizică reprezentată de stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene, se poate realiza prin practicarea unor tarife în valoare de 1,94 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de JT, respectiv 2,00 lei/stâlp/circuit/lună în cazul tarifului de MT și 12,38 lei/km/lună în cazul tarifului de ÎT, Comisia învederează că, în lipsa unui acord din partea reclamantei, perceperea de către pârâtă a unor tarife la valori mai mari decât cele indicate nu este justificată prin raportare la prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016.

De asemenea, Comisia învederează pârâtei că, în executarea obligației de acordare a accesului la infrastructura sa, aceasta este ținută și de respectarea principiilor reglementate de dispozițiile art. 19 alin. (1) din Legea nr. 159/2016.

În ceea ce privește aplicarea tarifelor solicitate de către reclamantă, respectiv tarifele prevăzute în contractul cu nr. R102006/31.03.2010⁴⁵, Comisia, în considerarea argumentelor expuse, apreciază că tarifele practicate de către Electrica Muntenia Nord, anterior realizării *Studiului*, pentru **accesul TV SAT la infrastructura fizică reprezentată de stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene la nivel de joasă tensiune, amplasați în zona urbană (\times lei/stâlp și circuit/lună, fără TVA) și zona rurală (obișnuită) (\times lei/stâlp/circuit/lună, fără TVA) sunt în măsură să asigure recuperarea costurilor pârâtei**, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016. Prin urmare, Comisia apreciază că **nu este justificată o creștere a acestora la nivelul solicitat ulterior realizării studiului de către pârâtă (\times ron/stâlp/circuit). Pentru aceste motive, ținând cont și de principiul disponibilității, care este deopotrivă aplicabil procedurii de soluționare a prezentei sesizări, Comisia va ține cont de obiectul și de limitele investiției sale și va da curs solicitării reclamantei în ceea ce privește menținerea tarifului de \times lei/stâlp/circuit/lună fără TVA, aferent zonei rurale obișnuite și tarifului de \times lei/stâlp/circuit/lună fără TVA, aferent zonei urbane.**

⁴⁵ Privind utilizarea temporară a stâlpilor liniilor electrice aeriene ca suport pentru rețele de date CATV/FO

Totodată, în ceea ce privește tariful achitat de TV SAT pentru accesul la infrastructura fizică reprezentată de stâlpii de susținere a liniilor electrice aeriene la nivel de joasă tensiune, amplasați în zona rurală izolată (X leu stâlp/circuit/lună), Comisia constată că acesta nu este în măsură să asigure o recuperare a costurilor operatorului de rețea, astfel cum au fost evidențiate în analiza Comisiei, dacă s-ar aplica acest tarif pentru accesul la LEA de JT, indiferent de zonă. Având în vedere aceste aspecte, precum și limitele investiției Comisiei de către reclamantă, care vizează obligarea Electrica Muntenia Nord să permită accesul reclamantei la infrastructura fizică (stâlpii care susțin liniile electrice aeriene de joasă sau medie tensiune) pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune strict la tariful practicat în relația dintre părți la data introducerii sesizării, Comisia apreciază că nu poate da curs acestei solicitări a reclamantei.

b) Capătul de cerere privind obligarea pârâtei ca, în subsidiar față de primul capăt, să permită accesul TV SAT la infrastructura fizică a Electrica Muntenia Nord în aceleași condiții tarifare practicate cu ceilalți furnizori de rețele de comunicații electronice cu care are încheiate contracte de acces, în cazul în care acestea sunt mai favorabile, astfel încât să asigure respectarea obligației de nediscriminare.

În vederea soluționării pe fond a acestui capăt de cerere, Comisia consideră necesare unele lămuriri cu privire la obiectul acestui petit. Astfel, având în vedere modalitatea de formulare a acestui capăt, dar și precizările reclamantei formulate atât în cuprinsul sesizării, cât și în cadrul ședinței din data 14 martie 2018⁴⁶, Comisia consideră că, prin intermediul acestuia, reclamanta a înțeles să solicite, în subsidiar față de primul capăt, obligarea pârâtei la practicarea unui anumit tarif aplicabil pentru accesul TV SAT la infrastructura fizică deținută de către Electrica Muntenia Nord, mai exact a tarifului practicat de către aceasta din urmă în relația cu ceilalți furnizori de rețele de comunicații electronice cu care are încheiate contracte de acces, invocând ca argument în acest sens respectarea obligației de nediscriminare. În acest sens, Comisia apreciază ca fiind relevante afirmațiile reclamantei din cadrul ședinței din data de 14 martie 2018, potrivit cărora prin intermediul acestui capăt de cerere a urmărit să asigure respectarea de către pârâtă a obligației de nediscriminare, care, în opinia TV SAT, vizează practicarea aceluiași tarife față de toți furnizorii de rețele care beneficiază de acces la infrastructura deținută de către Electrica Muntenia Nord, inclusiv față de reclamantă.

Așadar, în considerarea caracterului subsidiar al acestui capăt de cerere, dar și a finalității solicitării ce formează obiectul acestuia, respectiv stabilirea tarifului aplicabil în relația contractuală dintre părți, aspect care a făcut obiectul analizei și asupra căruia Comisia s-a pronunțat în soluționarea pe fond a primului capăt al sesizării, ales de către reclamantă ca fiind capăt principal, Comisia apreciază că se impune respingerea ca nefondată a acestui capăt de cerere.

Cu toate acestea, Comisia consideră utile câteva precizări cu privire la aplicarea principiului nediscriminării. În acest sens, Comisia învederează că interpretarea reclamantei conform căreia respectarea principiului nediscriminării presupune aplicarea în relația cu toți furnizorii de rețele de comunicații electronice a unui singur tarif, respectiv a tarifului mai favorabil practicat la un moment dat de către operatorul de rețea cu un anumit furnizor de rețele de comunicații electronice, se bazează pe o înțelegere eronată de către TV SAT a principiului în discuție.

Comisia subliniază că respectarea obligației privind acordarea accesului la infrastructură în condiții nediscriminatorii nu se rezumă la aplicarea unui tarif unic pentru toți furnizorii care beneficiază de acces la o infrastructură deținută de un operator. Astfel, Comisia precizează că practicarea unui tarif mai mic într-o anumită relație contractuală nu echivalează cu o discriminare față de ceilalți furnizori de rețele de comunicații electronice în cazul cărora a fost stabilit un tarif mai mare, în considerarea unor circumstanțe diferite de cele pentru care se aplică tariful mai mic. Deși tariful reprezintă unul dintre elementele în funcție de care se

⁴⁶ Dezbaterile din cadrul acestei ședințe au fost consemnate în Procesul-verbal înregistrat la ANCOM cu nr. SC-DJ-11.880/13.04.2018

apreciază dacă un comportament este discriminatoriu sau nu, caracteristica principală a principiului nediscriminării constă în aplicarea unor condiții echivalente la circumstanțe echivalente, incluzând deopotrivă elemente tarifare, cât și aspecte netarifare. Mai mult, având în vedere că scopul urmărit de către reclamantă prin solicitarea ce face obiectul acestui petit constă în stabilirea tarifului aplicabil pentru accesul la infrastructura pârâței, Comisia învederează că, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, atunci când, în cadrul unui litigiu - deci inclusiv al unui litigiu inițiat în temeiul art. 19 alin. (7) din același act normativ - Autoritatea se pronunță cu privire la tariful aplicabil pentru accesul la infrastructura fizică deținută de către un operator de rețea, respectivul tarif se stabilește cu respectarea prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 159/2016. Or, așa cum am arătat mai sus, acest aspect a făcut deja obiectul analizei în soluționarea pe fond a primului capăt de cerere, Comisia arătând care sunt, în cazul analizat, nivelurile tarifelor care asigură respectarea cerințelor legale menționate, inclusiv recuperarea costurilor pârâței, învederându-i totodată acesteia că îi incumbă respectarea principiilor reglementate de dispozițiile art. 19 alin. (1) din Legea nr. 159/2016.

**FAȚĂ DE CONSIDERENȚELE PREZENTATE MAI SUS,
PREȘEDINȚELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU ADMINISTRARE ȘI
REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII DECIDE:**

a) Admite în parte primul capăt al sesizării societății TV SAT 2002 S.R.L. cu privire la obligarea SOCIETĂȚII DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE MUNTENIA NORD S.A. să permită TV SAT 2002 S.R.L. în continuare accesul la infrastructura fizică (stâlpii care susțin liniile electrice aeriene de joasă tensiune) pe care o deține în proprietate, administrare sau concesiune, în condiții obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, la tarifele practicate în relația dintre părți la data introducerii sesizării la valorile în măsură să asigure recuperarea costurilor determinate de acordarea accesului.

b) Respinge ca nefondat cel de-al doilea capăt al sesizării TV SAT 2002 S.R.L. cu privire la obligarea pârâței ca, în subsidiar față de primul capăt, să permită accesul TV SAT 2002 S.R.L. la infrastructura fizică a SOCIETĂȚII DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE MUNTENIA NORD S.A. în aceleași condiții tarifare practicate cu ceilalți furnizori de rețele de comunicații electronice cu care are încheiate contracte de acces, în cazul în care acestea sunt mai favorabile, astfel încât să asigure respectarea obligației de nediscriminare.

Prezenta decizie este obligatorie, se comunică părților și se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații.

Prezenta decizie constituie act administrativ-jurisdicțional, putând fi atacată în contencios administrativ, la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicare, fără parcurgerea procedurii prealabile prevăzute la art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

**PREȘEDINTE,
Vlad Ștefan STOICA**

București, 28.10.2020
Nr. 1148